

Norges forskningsråd

Deres ref.	Vår ref	Dato
	23/214	21. desember 2023

Tildelingsbrev 2024 til Norges forskningsråd

Tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet består av to deler:

- Del 1, punkt 1-5, Kunnskapsdepartementet som etatsstyrer
- Del 2, punkt 1-5, Kunnskapsdepartementet som sektordepartement

Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger for 2024 vil komme i supplerende tildelingsbrev.

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2024 Del 1 – Kunnskapsdepartementet som etatsstyrer	3
1 Innledning.....	3
2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon.....	6
3 Tildeling 2024.....	10
4 Andre forutsetninger og krav.....	16
5 Rapportering og resultatoppfølging for 2024.....	18

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2024 del 2 – Kunnskapsdepartementet som sektordepartement.....	21
1 Innledning	21

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Avdeling	Saksbehandler
Postboks 8119 Dep 0032 Oslo postmottak@kd.dep.no	Kirkeg. 18 www.kd.dep.no	22 24 90 90 Org.nr. 872 417 842	Avdeling for eierskap i høyere utdanning og forskning	Ane Bilstad Brøyn

2	Mål, strategiske områder og styringsinformasjon	21
3	Tildeling 2024	22
4	Felles post for virksomhetskostnader	27
5	Rapportering og resultatoppfølging for 2024	27

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2024 Del 1 – Kunnskapsdepartementet som etatsstyrer

1 Innledning

Tildelingsbrevet følger opp Stortingets budsjettvedtak og forutsetninger og krav som departementet utleder av dette. I tildelingsbrevet formidler Kunnskapsdepartementet styringssignaler og forventninger til Norges forskningsråd for 2024.

1.1 Regjeringens prioriteringer

Kunnskap og kompetanse er avgjørende for et omstillings- og konkurransedyktig Norge. Regjeringen fører derfor en offensiv kunnskapspolitikk som tar hele landet i bruk. Regjeringen arbeider for en kunnskapssektor preget av tillit og faglig frihet.

I *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning (2023–2032)* peker regjeringen på følgende mål: (1) styrket konkurransekraft og innovasjonsevne, (2) miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft og (3) høy kvalitet og tilgjengelighet i forskning og høyere utdanning. Det er forventet et mindre handlingsrom i offentlige budsjetter fremover, og regjeringen forventer at Norges forskningsråd bidrar til oppfølgingen av langtidsplanen innenfor rammene av de målene som er satt i tildelingsbrevet.

Regjeringen lanserte høsten 2023 en forsknings- og innovasjonssatsing på kunstig intelligens (KI) og digital sikkerhet for å gi større innsikt i samfunnskonsekvenser for teknologiutviklingen og gi mer kunnskap om innovasjonsmuligheter, både i næringslivet og i offentlig sektor. Vi viser til nærmere omtale i del 2, punkt 3.1. Regjeringen oppgraderer også det nasjonale forskningsnett og erstatter it-systemet til Samordna opptak.

Internasjonalisering er en forutsetning for kvalitet i norsk forskning og høyere utdanning. Samarbeid med internasjonale kunnskapsmiljøer har positive ringvirkninger på kvaliteten i norske fagmiljøer, samtidig som det bidrar til å gi unge mennesker verdifull kompetanse om de komplekse utfordringene verden står overfor. Internasjonalt kunnskapssamarbeid har de siste årene samtidig blitt stadig mer krevende i lys av utviklingen i den geopolitiske situasjonen. Regjeringen forventer at virksomhetene i sektoren følger [retningslinjer for ansvarlig internasjonalt samarbeid](#) og gjør gode avveininger mellom åpenhet og sikkerhet når man inngår i samarbeid med internasjonale partnere.

Forskningsrådets virkemidler er viktige for å legge til rette for å styrke næringslivets egen innsats for forskning og forskningsdrevet innovasjon. Regjeringen er opptatt av at næringslivet skal forske mer enn det gjør i dag og vil derfor våren 2024 legge fram en strategi med mål om at forskning og utvikling i næringslivet skal utgjøre 2 prosent av BNP. Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet følger opp regjeringens strategi. Kunnskapsdepartementet forventer videre at Forskningsrådet vurderer å justere relevante virkemidler for å stimulere til økt FoU-innsats i små- og mellomstore bedrifter i distriktene.

Regjeringen er opptatt av å ha et forskningssystem i god balanse og vil derfor legge frem en melding til Stortinget om forskningssystemet i løpet av 2025. Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet viderefører sitt bidrag inn i arbeidet med systemmeldingen.

Regjeringen fortsetter arbeidet med å styrke norsk fagspråk. I [Frå ord til handling – handlingsplan for å norsk fagspråk i akademia](#) lanserte regjeringen 21 tiltak som omfatter bruk av norsk i undervisning og læring, styrking av norskkompetanse hos undervisere og mer innsats for forskning og formidling på norsk. Regjeringen forventer at planen følges opp av alle virksomheter. Forskningsrådet forventes særlig å følge opp tiltak 15, om å forsterke formidling på norsk fra prosjekter som rådet finansierer, og tiltak 9 om å styrke norsk språkforskning. Departementet vil evaluere sektorens arbeid med norsk fagspråk i 2025.

1.2 Særskilte forventninger

Økonomi og virksomhetsstyring i 2024 og ny budsjettmodell for Forskningsrådet

Det følger av regelverket for økonomistyring i staten at alle virksomheter skal etablere rutiner og systemer for å blant annet sikre at beløpsmessige rammer ikke blir overskredet, at regnskap og informasjon om resultater er pålitelig og nøyaktig og at økonomistyringen er organisert på en forsvarlig måte og i samsvar med gjeldende regelverk.

Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet også i 2024 har høy oppmerksomhet på økonomi- og virksomhetsstyring. Vi viser for øvrig til virksomhets- og økonomiinstruks for Norges forskningsråd.

Kunnskapsdepartementet viser videre til at Stortinget, jf. Innst. 12 S (2023–2024) vedtak XIII, har gitt Forskningsrådet fullmakt i 2024 til å benytte bevilgninger som er overført til Forskningsrådet til forskningsformål i 2024 eller tidligere budsjettår til å dekke forpliktelser til forskningsprosjekter med andre formål innenfor Forskningsrådets portefølje innenfor en samlet ramme på 500 mill. kroner.

Som videre oppfølging av bruken av fullmakten, ber Kunnskapsdepartementet om at Forskningsrådet i 2024 rapporterer tertialvis på utviklingen i forbruk, inngåtte forpliktelser og prognoser for avsetninger for alle departementers tildelinger. Kunnskapsdepartementet ber også om tilsvarende rapportering på kap. 285, post 55. Forskningsrådet må kommentere særskilt på negative avsetninger og omtale arbeidet med å redusere disse. Departementet ber om at slik rapport foreligger 20 virkedager etter utløpt tertial, rapporten for siste tertial i 2024 kan leveres i forbindelse med årsrapporten.

I Prop. 1 S (2022–2023) varslet Kunnskapsdepartementet at enkelte poster må kunne ha negative avsetninger fram til forslag til ny budsjettmodell fra Forskningsrådet kan legges fram for Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2024. I Innst. 12 S (2023–2024) har Stortinget sluttet seg til at Forskningsrådet skal bruttobudsjetteres med tilsagnsfullmakter fra og med 2025. Fram til ny budsjettmodell iverksettes fra 1. januar 2025 legges det til grunn at enkelte poster kan ha negative avsetninger som følge av de utlysningene og tildelingene som ble gjennomført Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett i 2022. Videre kan Forskningsrådet lyse ut og tildele midler fra poster som har negativ avsetning, eller forventet negativ avsetning, som følge av forpliktelsene inngått før Revidert nasjonalbudsjett 2022. Forventede forpliktelser som følge av framtidige utlysninger må da ligge under bevilgningsnivået slik at de negative avsetningene kan reduseres over tid.

Arbeidet med ny budsjettmodell har vært en sentral del av oppfølgingen av økonomisituasjonen i Forskningsrådet. Forskningsrådet må ha gode rammevilkår for å løse oppgavene sine effektivt og på en måte som tar hensyn til forskningens langsiktige karakter. Med denne bakgrunn har Stortinget i Innst. 12 S (2023–2024) sluttet seg til regjeringens forslag om å innføre bruttobudsjettering med tilsagnsfullmakter og merinntektsfullmakter for Forskningsrådet fra og med 2025. Kunnskapsdepartementet ber Forskningsrådet sette av tilstrekkelig ressurser og sikre nødvendig kompetanse til å følge opp dette i 2024. Forskningsrådet må få på plass et nytt økonomisystem tilpasset ny budsjettmodell (bruttobudsjetterert virksomhet), og dette må være på plass i god tid før 1. januar 2025. Kunnskapsdepartementet ber om å bli løpende orientert om denne prosessen.

Sett i lys av at Forskningsrådet fra og med 2025 skal bruttobudsjetteres med fullmakter, forutsetter Kunnskapsdepartementet at Forskningsrådet planlegger aktivitetsnivået innenfor rammene av nullvekst i bevilgninger over tid ved inngåelse av nye flerårige forpliktelser i 2024.

Internasjonalt forskningssamarbeid

Kunnskapsdepartementet forutsetter at Forskningsrådet, i samarbeid med Innovasjon Norge, fortsetter arbeidet med å videreutvikle det nasjonale støtteapparatet for Horisont Europa, i tråd med strategien for norsk deltakelse i Horisont Europa og Det europeiske forskningsområdet (ERA). Videre skal Forskningsrådet følge opp relevante tiltak i Norsk handlingsplan for Det europeiske forskningsområdet (2022–2024) og utvikling av ny ERA politikkgenda og nye ERA-tiltak. Departementet forventer fortsatt god dialog om Retur-EU. Forskningsrådet skal også bidra til utvikling av anbefalinger for norske hovedprioriteringer for neste rammeprogram for forskning og innovasjon. Departementet forventer at Forskningsrådet, i samarbeid med Innovasjon Norge, Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) og øvrige relevante virkemiddelaktører med ansvar for oppfølgingen av EU-programmer Norge deltar i, bidrar til at aktørene får informasjon om og veiledning i mulighetene til å utnytte synergiene mellom Horisont Europa og andre EU-programmer.

Forskningsrådet spiller en viktig rolle i oppfølgingen av Panorama-strategien, og skal prioritere forskningssamarbeidet med de prioriterte samarbeidslandene. I 2024 skal Forskningsrådet særskilt prioritere Sør-Korea, for styrket oppfølging av forskningssamarbeidet i tråd med myndighetsavtalen (MoU) fra 2019.

Norsk polarforskning

Forskningsrådet har en viktig rolle for norsk polarforskning og internasjonalt samarbeid på polarområdet. Forskningsrådet bes videreføre arbeidet med å styrke norsk forskningsledelse på Svalbard og styrke koordinering om samarbeid om polarforskningen. I tillegg til å fordele midler til polarforskning, gjennomfører Forskningsrådet en rekke oppgaver for Kunnskapsdepartementet på det polare området. Dette gjelder oppgaver ved Svalbardkontoret, oppfølging av den arktiske forskningsavtalen, deltakelse i internasjonale arbeidsgrupper og fora, planlegging og gjennomføring av relevante konferanser som f.eks. Svalbardkonferansen samt generell rådgiving og oppfølging av vedtatt politikk angående polarforskning.

Målrettede samfunnsoppdrag

I langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023–2032, Meld. St. 5 (2022–2023), lanserte regjeringen målrettede samfunnsoppdrag som et nytt virkemiddel. Forskningsrådet skal i 2024 videreføre arbeidet med å bidra i utviklingen av samfunnsoppdragene for bærekraftig før og inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeids- og samfunnsliv. Arbeidet skal bygge på god samhandling og koordinering med relevante virksomheter slik at hele utviklingsløpet og grunnleggende kunnskapsoppbygging ses i sammenheng. Oppdraget vil bygge videre på det etablerte samarbeidet i virkemiddelapparatet, herunder det nasjonale arbeidet med EUs samfunnsoppdrag. De to omtalte nasjonale målrettede samfunnsoppdragene er tverrsektorielle og krever samarbeid mellom involverte departementer og relevante aktører. Klima- og miljødepartementet er i gang med å utrede et samfunnsoppdrag om sirkulærøkonomi, jf. Prop.1 S (2023–2024) for budsjettåret 2024 for Kunnskapsdepartementet og for Klima- og miljødepartementet. Hvert samfunnsoppdrag har ett koordinerende departement.

Kunnskapsdepartementet vil i samarbeid med de berørte departementene komme tilbake til den konkrete oppfølgingen og Forskningsrådets rolle i det videre arbeidet med samfunnsoppdragene.

Samarbeid med øvrige virkemiddelaktører

Videreutviklingen av den digitale løsningen *Én vei inn* er en viktig del av arbeidet med å bedre brukervennligheten i det næringsrettede virkemiddelapparatet. Det overordnede målet med *Én vei inn* er å gjøre virkemiddelapparatet enklere tilgjengelig og mer helhetlig for næringslivet. *Én vei inn* skal være en digital inngang til virkemiddelapparatet der brukerne kan få rask avklaring og veiledning til videre kontakt. Departementet ber Forskningsrådet fortsette samarbeidet med Innovasjon Norge om utviklingen i 2024. Oppdraget knyttet til *Én vei inn* i 2024 vil bli ytterligere konkretisert i et eget tillegg til oppdragsbrev til Innovasjon Norge. De andre virkemiddelaktørene vil motta kopi av brevet.

Arbeid for å redusere søknadsmengden

Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet viderefører arbeidet med å redusere søknadsmengden fremover, jf. tildelingsbrevet for 2023. Ambisjonen på sikt er en innvilgelsesprosent på om lag 25 prosent på hver utlysning (alle utlysningene), og at ressursbruken, som er knyttet til søknadsbehandlingen, reduseres betraktelig. Kunnskapsdepartementet ber Forskningsrådet rapportere på egnet måte på arbeidet med omleggingen av søknadssystemet og vurdere effekten av de endringene som er gjort.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon

Nedenfor følger mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Forskningsrådets virksomhet i 2024. Mål og strategiske områder er det samme som for 2023. Deler av den faste styringsinformasjonen er justert, og tilleggsinformasjonen er ny for 2024.

Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet

Forskningsrådet skal tildele etter konkurranse, og skal identifisere og støtte forskning av høy vitenskapelig kvalitet. Forskningsrådet skal også bidra til å forbedre den vitenskapelige kvaliteten i det enkelte forskningsmiljø eller på det enkelte forskningsområde.

Strategisk område: Verdensledende fagmiljøer

Forskningsrådet skal mobilisere talentene, bidra til kvalitetsutvikling og legge til rette for at potensialet i de fremste miljøene virkeliggjøres.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Utvikling i publisering og siteringer fra Forskningsrådets prosjekter sammenlignet med nasjonale tall, med vekt på utvalgte dimensjoner.
- Utvikling i åpen publisering i Forskningsrådets prosjekter sammenlignet med nasjonale tall.
- Volum på søknader og tildelte ERC-stipend, samt karakter for søknader, jf. mål 4.

Tilleggsinformasjon 2024:

- Statusrapport for arbeidet med omleggingen av FRIPRO til løpende søknadsmottak, -behandling og tildeling med vekt på erfaringer i sektoren og Forskningsrådet og innvirkning på kvalitet, antall søknader og tildelingsprosent.

Strategisk område: Identifisering og stimulering av vitenskapelig kvalitet generelt

Forskningsrådet skal sikre god vitenskapelig kvalitet i alle sine tildelinger. Forskningsrådet skal også bidra til fornyelse ved å identifisere potensial for kvalitet og stimulere kvalitetsutvikling i forskningen.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Søknadsdata og resultater fra fagfelleevalueringene (karakterer).

Tilleggsinformasjon 2024:

- Resultater fra fagevalueringene av biovitenskap og naturvitenskap.

Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet

Forskningsrådet skal utløse FoU som, på kort og/eller lang sikt, skal øke den samlede verdiskapingen i norsk økonomi.

Strategisk område: Økt konkurranseevne i nytt og eksisterende næringsliv

Forskningsrådet skal utløse forskningsbasert innovasjon som gir økt konkurranseevne i næringslivet. Forskningsrådet skal utløse økt FoU-innsats i bedriftene og økt kvalitet i prosjektene.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Forskningsrådets vurdering av bedrifts- og samfunnsøkonomisk effekt.

Strategisk område: Styrket evne til omstilling i norsk økonomi

Forskningsrådet skal identifisere, bygge opp kunnskap og legge til rette for utvikling av forskningsmiljøer på områder som er viktige for omstilling i økonomien.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Forskningsrådets bidrag for å styrke omstillingsevnen i norsk økonomi.

Tilleggsinformasjon 2024:

- Hvordan Forskningsrådets næringslivsportefølje treffer næringslivet i ulike deler av landet og ulike bransjer.

Strategisk område: Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv

Forskningsrådet skal fremme samspill og kunnskapsoverføring mellom offentlig finansierte forskningsinstitusjoner og næringsliv som fører til økt verdiskaping i norsk økonomi.

Forskningsrådets virksomhet skal gi økt næringsrelevant kompetanse i FoU-miljøene og økt FoU-kompetanse i næringslivet. Forskningsrådet skal også bidra til at forskning ved offentlig finansierte institusjoner kommer til bedre utnyttelse i næringslivet, blant annet gjennom kommersialisering av forskningsresultater.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Forskningsrådets bidrag for å styrke kunnskapsoverføring og samspill mellom foretak og forskningsinstitusjoner.
- Private investeringer i kommersialiseringsprosjekter med støtte fra Forskningsrådet ved offentlig finansierte forskningsinstitusjoner (Denne indikatoren må eventuelt revurderes i lys av omleggingen av FORNY. Er i dag avhengig av rapportering fra TTOene. Ny indikator må utarbeides i dialog mellom Forskningsrådet, Nærings- og fiskeridepartementet og Kunnskapsdepartementet).

Tilleggsinformasjon 2024:

- Næringslivets deltakelse i ulike deler av Horisont Europa.

Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer

Forskningsrådet skal finansiere forskning som er nyttig for samfunnet, og for å møte de store samfunnsutfordringene. Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning har seks tematiske prioriteringer:

- Hav og kyst
- Helse
- Klima, miljø og energi

- Muliggjørende og industrielle teknologier
- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Tillit og fellesskap

Styringsinformasjon

Forskningsrådet skal rapportere på sitt bidrag til tilstanden og utviklingen innenfor de seks tematiske prioriteringene i Langtidsplan for forskning og høyere utdanning. Det bør være en felles tilnærming i opplegg for styringsinformasjon for alle de strategiske områdene under mål tre.

Forskningsrådet skal gjøre kvalitative vurderinger av egen innsats og rolle innenfor de tematiske prioriteringene og styringsinformasjonen skal settes inn i en kontekst som viser Forskningsrådets merverdi.

Mål 4 Velfungerende forskningssystem

Forskningsrådet skal legge til rette for at forskningsressurser og – resultater utnyttes best mulig. Forskningsrådet skal bidra til å utvikle det nasjonale forskningssystemet, til styrket helhet og samspill, og til god interaksjon med internasjonale forskningsarenaer.

Strategisk område: Økt deltakelse i Horisont Europa

Forskningsrådet skal bidra til å mobilisere til økt deltakelse i rammeprogrammet og til at søknadene i større grad kvalifiserer til støtte.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Deltakelsen i EU-prosjekter langs ulike dimensjoner. Skal ses i sammenheng med deltakelsen i Forskningsrådets satsinger.

Strategisk område: Strukturerende endringer

Forskningsrådet skal stimulere til endringer som gjør forskningssystemet bedre i stand til å svare på forventningene i forskningspolitikken.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Samspill og samarbeid i forskningssystemet. Monitorere samarbeidsmønstre i Forskningsrådets prosjekter.

Mål 5 God rådgivning

Forskningsrådet skal gi råd som grunnlag for utforming av forskningspolitikken (herunder sektorvise problemstillinger), og for hvordan de gjeldende forskningspolitiske prioriteringer bør følges opp.

Strategisk område: Relevante og velbegrunnede forskningspolitiske råd til departementene

Styringsinformasjon

- Forskningsrådets rådgivningsrolle i forbindelse med design, etablering og

implementering av de to samfunnsoppdragene:

- Bærekraftig før
- Inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv.

3 Tildeling 2024

3.1 Virksomhetskostnader

Kap. 285 Norges forskningsråd	Kroner
Post 55 Virksomhetskostnader	766 873 000
Sum	766 873 000

Virksomhetskostnadene over kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Kunnskapsdepartementet legger til grunn at finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk rådgivning og sektorpolitisk rådgivning skal være de forskningsrådsoppgavene som skal ha høyest prioritet. Forskningsrådet skal fortsatt ivareta en rekke oppgaver for departementene, f.eks. sekretariatsfunksjoner for Skattefunnordningen og flere av 21-strategiene og allmennrettet formidlingsarbeid. Forskningsrådet spiller også en viktig rolle som pådriver for økt forskningssamarbeid med ledende internasjonale kunnskapsmiljøer. I 2024 skal Forskningsrådet bistå fylkeskommunene med eventuell restaktivitet etter avvikling av Kunnskapsdepartementets tilskudd til regionale forskningsfond.

Endringer i Forskningsrådets virksomhet skal som hovedregel håndteres innenfor den økonomiske rammen for posten, jf. vedlegg 2 om retningslinjer for styring av virksomhetskostnader. I den grad det oppstår prioriteringsutfordringer innenfor rammen av midlene på denne posten, skal Forskningsrådet og departementene ta dette opp med Kunnskapsdepartementet i tilknytning til etatsstyringen. Departementet forventer at Forskningsrådet har en helhetlig håndtering av kostnadene ved virksomheten.

Endringer på kap. 285, post 55 skyldes:

- en reduksjon på 42 119 000 kroner, som innebærer at Forskningsrådet skal fortsette arbeidet med å vurdere og gjennomføre kostnadsreducerende tiltak i virksomheten.
- en økning på 4 000 000 kroner i 2024 for å redusere risiko i omleggingen til ny budsjettmodell. Det legges opp til at tildelingen til dette formålet blir videreført i 2025 med 2 000 000 kroner, med forbehold om Stortingets budsjettvedtak.
- en økning på 2 000 000 kroner til Forskningsrådets arbeid med oppfølging av satsingen *Fremtidens databehandling med vekt på kunstig intelligens, digital sikkerhet og samfunnskonsekvenser av den digitale teknologiutviklingen.*

- en økning på 2 000 000 kroner hvorav 1 000 000 kroner skal settes av til arbeid med felles oppdrag om innspill til forskningssystemmeldingen samt øvrige utredningsbehov etter dialog med Kunnskapsdepartementet.
- en økning på 3 400 000 kroner til oppdrag om grønn prosjektklassifisering og rapportering fra Nærings- og fiskeridepartementets budsjett.
- en økning på 1 000 000 kroner til arbeidet med Energi21-strategien fra Olje- og energidepartementets budsjett.
- en økning på 1 243 000 kroner til oppdraget om å være det nasjonale koordineringssenteret for cybersikkerhet for hele programperioden til Digital Europe Programme (DIGITAL) 2021–2027 fra Justis- og beredskapsdepartementets budsjett.
- en økning på 1 000 000 kroner for å gjennomføre en naturvitenskapelig fagfelleevaluering av fagsystemet for økologisk tilstand i 2023 og 2024 fra Klima- og miljødepartementets budsjett.
- en teknisk flytting på 1 545 000 kroner til oppfølging av Mission Innovation Zero-Emission Shipping fra Klima- og miljødepartementets budsjett.

3.2 Strategiske forskningsprioriteringer

Kunnskapsdepartementet vil gjennomgå kap. 285, post 51 med sikte på å rydde i det som blir finansiert over den nye posten. Departementet vil i den sammenheng fortsette dialogen med Forskningsrådet.

3.3 Oversikt over oppdrag

Her samles krav og nye oppdrag som departementene har meldt inn til Kunnskapsdepartementet i forbindelse med arbeidet med tildelingsbrev for 2024. Disse er delt inn i to kategorier:

- 1) Krav og endringer i oppdrag som er vurdert å falle innenfor rammen av virksomhetskostnadene
- 2) Nye krav og oppdrag der økte virksomhetskostnader dekkes av departementene

Krav og endringer i oppdrag som faller innenfor rammen av virksomhetskostnadene er omtalt nærmere i tabellen under:

Oppdrag	Departement	Utfyllende informasjon
HelseOmsorg21-monitor	HOD	HOD ber om at Forskningsrådet innenfor rammen til HelseOmsorg21-monitoren synliggjør tilgjengelige data om forskningsaktivitet fra nasjonale kompetansetjenester og -sentre utenfor spesialisthelsetjenesten, som en del av videreutviklingen av HelseOmsorg21-monitoren. HOD vurderer at dette oppdraget faller inn under oppdraget som Forskningsrådet allerede er gitt om å videreutvikle monitoren, og som de får særskilt finansiering for.

Kommersialisering av forskningsresultater	KD	Forskningsrådet bes om å gi en foreløpig vurdering av den nye ordningen i FORNY innført i 2023 som skal bidra til å finansiere den tidlige fasen av teknologioverføringsprosessen; den såkalte «TTO-funksjonen» innen mai 2024. Videre bes Forskningsrådet om å utarbeide justerte kriterier for ny utlysning av midlene i 2025, i dialog med Nærings- og fiskeridepartementet, Kunnskapsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og andre aktuelle departementer.
Oppfølging av KLDs kunnskapsstrategi 2021–2024	KLD	Norges forskningsråd skal bistå KLD i arbeidet med oppfølging av KLDs kunnskapsstrategi 2021–2024, på relevante områder. Omfanget av oppdraget vil diskuteres nærmere med Forskningsrådet slik at det holdes på et nivå innenfor gjeldende rammer.
Mission Innovation Zero-Emission Shipping	KLD	En videreføring av oppfølgingen av Mission Innovation Zero-Emission Shipping.
Prosess 21	NFD	Industriforumet Prosess21 er videreført i treårsperioden 2022–2024 med et nytt mandat og en årlig grunnfinansiering på 3,1 mill. kroner. Sekretariatsansvaret for Prosess21 er plassert hos Forskningsrådet. Det medfører økte virksomhetskostnader for Forskningsrådet i treårsperioden på til sammen 9,3 mill. kroner.
Grønn plattform	NFD	Det ble i 2022 rammeoverført 4,1 mill. kroner til KD for dekke Forskningsrådets kostnader med drift av oppdraget knyttet til Grønn plattform, inkludert utvikling av rapportering. Dette videreføres dermed i 2024.
Oppfølging av stortingsmeldingen om helsenæringen	NFD	Forskningsrådet bes videreføre oppfølgingen av relevante tiltak i helsenæringsmeldingen, inkludert faglig samarbeid med andre aktører for å videreføre Pilot Helse. Forskningsrådet har levert rapporten «Kartlegging av potensialet for økt samhandling med helsenæringen i relevante deler av instituttsektoren». Forskningsrådet bes følge opp rapporten i dialog med aktuelle aktører på egnet vis.
Havsekretariatet	NFD	Det vises til opprettelsen av et havsekretariat i Forskningsrådet og oversendt mandat. Vi forutsetter at havsekretariatets arbeid videreføres i tråd med mandatet.
JPI Oceans	NFD	Det europeiske fellesprogrammet JPI Oceans er et viktig tiltak for å styrke og koordinere det langsiktige samarbeidet om marin og maritim forskning i Europa. Norge har en viktig faglig og administrativ rolle i dette samarbeidet som skal videreføres i 2024. NFD ber

		derfor Forskningsrådet videreføre arbeidet med å støtte initiativet, blant annet med bemanning av nordmenn i sekretariatet i tiden framover. Arbeidet med JPI Oceans ses i sammenheng med norsk oppfølging av Horisont Europa-partnerskapet for en bærekraftig blå økonomi og EUs samfunnsoppdrag Sunne hav og vann innen 2030.
Partnerskap om bærekraftig blå økonomi i Horisont Europa	NFD	Midler til oppfølging av partnerskap om bærekraftig blå økonomi i Horisont Europa er rammeoverført til Forskningsrådets virksomhetsbudsjett over KDs kap. 285, post 55, og Forskningsrådet bes om å følge opp norsk innsats inn mot partnerskapet.
En vei inn og felles førstelinjetjeneste	NFD	Forskningsrådet skal bidra i arbeidet med en felles digital inngang og en felles førstelinjetjeneste til det næringsrettede virkemiddelapparatet sammen med Innovasjon Norge.
Måling av kvinners bruk av virkemiddelapparatet	NFD	Forskningsrådet bes om å delta i arbeidet ledet av Innovasjon Norge om måling av kvinners andel av virkemidlene som Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Siva forvalter. Innovasjon Norge er bedt om å slutføre arbeidet med forslag til et sammenliknbart system som skal registrere kvinners andel av bruk av de virkemidler forvaltet av aktørene. Det kan bygges videre på tidligere arbeid i 2021. Det vektlegges at måling av kvinners andel skal være mest mulig sammenliknbart på tvers av virkemidlene i Innovasjon Norge, Siva og Forskningsrådet og muliggjøre en samordnet rapportering av denne andelen.
Internasjonalt sekretariat (Mission Innovation, IEA, mv.)	OED	Forskningsrådet skal ha ansvar for sekretariatet også i 2024. Det er tidligere rammeoverført 2 mill. kroner til KDs kap. 285, post 55.
Evalueringsprosjekt Pilot-T og/eller Transport 2025	SD	Samferdselsdepartementet ber om at Forskningsrådet leverer en skisse til alternative innretninger til evaluering av Pilot-T og/eller Transport 2025 senest innen utgangen av januar 2024. Basert på denne skissen vil Samferdselsdepartementet vurdere om det innenfor rammen av de tildelte midlene kan igangsettes en slik evaluering.

Nye krav og oppdrag der økte virksomhetskostnader dekkes av departementene:

Oppdrag	Departement	Utfyllende informasjon
Forskningsrådets samarbeid med stiftelser, fond mv.	HOD	Forskningsrådet bes styrke samarbeidet med stiftelser og fond med sikte på å få til mer samarbeid om folkehelseforskning. Mer slikt samarbeid kan bidra til mer kunnskapsbaserte tilskudd til frivilligheten, og det kan også ses i tilknytning til det målrettede samfunnsoppdraget på inkludering som er under planlegging. Oppdraget vil ha en ramme på 80 000 kroner.
Nasjonalt koordineringssenter for cybersikkerhet	JD	NSM og NFR er utpekt til å være det nasjonale koordineringssenteret for cybersikkerhet for hele programperioden til DIGITAL, dvs. ut 2027. Rammen for oppdraget er 1,2 mill. kroner for å dekke et årsverk til dette arbeidet ut 2027.
Fremtidens databehandling	KD	Forskningsrådet skal iverksette regjeringens nye satsing på <i>Fremtidens databehandling</i> . Det er i 2024 tildelt 2 mill. kroner for arbeidet, jf. omtalen over.
Utredningsoppdrag knyttet til forskningssystem-meldingen	KD	2 mill. kroner settes av til to ulike utredningsoppdrag knyttet til stortingsmelding om forskningssystemet som følges opp i dialog med Kunnskapsdepartementet.
Omlegging til ny budsjettmodell	KD	Virksomhetskostnadene økes med 4 mill. kroner til Forskningsrådets arbeid for å redusere risikoen i omleggingen til ny budsjettmodell. Forskningsrådet må sette av tilstrekkelig ressurser og sikre nødvendig kompetanse til å følge opp dette i 2024, herunder å få på plass et nytt økonomisystem tilpasset ny budsjettmodell.
Talentsenter i realfag	KD	Talentsenter-ordningen overføres til Norges forskningsråd. I supplerende tildelingsbrev 2023 har Forskningsrådet fått tildelt 300 000 kroner til utredning om ny innretning av Talentsenter i realfag. Departementet vil komme tilbake til dekning av virksomhetskostnader når innretningen er besluttet.
Forskning på distriktsutfordringer	KDD	Forskningsrådet skal i 2024 innhente kunnskapsgrunnlag for vurdering av videre satsing på forskning på distriktsutfordringer og regional utvikling fra 2025. Denne skal finansieres med totalt inntil 1,5 mill. kroner, med 2/3 fra KDD og 1/3 fra DFD. Departementene vil komme tilbake til hvordan finansiering og fordeling skal løses i praksis.
Fagfellevurdering	KLD	Fortsette gjennomføringen av en naturvitenskapelig fagfellevurdering av fagsystemet for økologisk tilstand,

		som ble begynt i 2023 og avsluttes i 2024, 1 mill. kroner i 2024. Midlene rammeoverføres fra KLDs kap. 1420, post 21 til KDs kap. 285, post 55.
Sekretariatet for Energi 21	OED	Det er rammeoverført 1 mill. kroner til KDs kap. 285, post 55 til en styrking av sekretariatet.
Oppfølging av regjeringens mineralstrategi	NFD	I mineralstrategien er det lagt inn to tiltak som skal følges opp av Forskningsrådet; oppdrag om å vurdere behovet for kompetansebygging og forskning knyttet til nærmere angitte områder og formål og oppdrag for å innhente kunnskap, kartlegge forskningsbehov og identifisere utfordringer og muligheter knyttet til ressursutnyttelse og disponering av overskuddsmasser fra mineralutvinning. I revidert nasjonalbudsjett 2023 ble det bevilget 5 mill. kroner, og i 2024 er det øremerket ytterligere 5 mill. kroner til oppfølgingen av de to tiltakene. Det tas sikte på å rammeoverføre sistnevnte til KDs kap. 285, post 55 ifm. revidert nasjonalbudsjett for 2024.
Maritim SNE i DG Research and Innovation	NFD	Forskningsrådet bes administrere arbeidsgiveransvar og faglig oppfølging av en nasjonal ekspert til Europakommisjonen DG research and innovation, under ordningen Seconded National Experts. Kostnader knyttet til stillingen skal dekkes av den maritime forskningsbevilgningen på kap. 920.51. NFD vil ha nærmere dialog med Forskningsrådet om oppfølging av stillingen, og legge til rette for at midler til stillingen blir rammeoverført til KDs kap. 285, post 55 ifm. revidert nasjonalbudsjett for 2024.
Grønn prosjektklassifisering og rapportering	NFD	Det er rammeoverført 3 400 000 kroner fra NFDs budsjett til KDs kap. 285, post 55 til oppdrag om grønn prosjektklassifisering og rapportering. For nærmere omtale av oppdraget vises det til NFDs tildelingsbrev for 2024 til Forskningsrådet.
Helsenæringen og produksjon av legemidler	NFD	To mindre oppdrag relatert til helsenæringen og katapultordningen samt produksjon av legemidler (NFR i samarbeid med IN og Siva). SIVA har fått i oppdrag å ta hovedansvaret for helhetlig koordinering av oppdragene. NFD vil ha videre dialog med Forskningsrådet om arbeidsbelastning og finansiering. En eventuell økning av virksomhetskostnader vil bli håndtert i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2024.

3.4 Administrative fullmakter

Stortinget har gitt virksomheten fullmakter som fornyes for ett år av gangen i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet. I tillegg har departementet delegert administrativ fullmakt til virksomheten. Oversikt over delegerte fullmakter følger i vedlegg 3 *Fullmakter 2024 for Norges forskningsråd*.

4 Andre forutsetninger og krav

4.1 Fellesføringer fra regjeringen

Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk.

Norges forskningsråd skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet. Norges forskningsråd skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Norges forskningsråd skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse.

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring.

Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse. Norges forskningsråd skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2024 og omtale utviklingen sett opp mot virksomhetens gjennomsnitt for 2020 og 2021.

Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egenkompetanse.

Norges forskningsråd skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Norges forskningsråd skal i årsrapporten for 2024 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller

kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere.

Norges forskningsråd skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2024 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet vil tidlig i 2024 sende ut et rundskriv med utdypende forklaring på hvordan virksomhetene skal forstå fellesføringene og hvordan de skal framstille resultatene i årsrapportene.

4.2 Andre krav

4.2.1 Sikkerhet og beredskap

Styringsdokument for arbeidet med sikkerhet og beredskap i Kunnskapsdepartementets sektor skal ligge til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet, nasjonal sikkerhet, informasjonssikkerhet og personvern. Rapporteringskravene nedenfor gjenspeiler krav som stilles i styringsdokumentet, herunder både samfunnssikkerhet og beredskap, og nasjonal sikkerhet. Med et skjerpet sikkerhetsbilde forutsettes det at Norges forskningsråd holder seg oppdatert om trusselvurderinger fra nasjonale fagmyndigheter.

For å styrke og utvikle sikkerhetsarbeidet i kunnskapssektoren, har HK-dir fått i oppgave å utvide sitt eksisterende fagmiljø for informasjonssikkerhet og personvern, til å også omfatte samfunnssikkerhet og beredskap, og nasjonal sikkerhet. HK-dir har i den forbindelse fått i oppgave å vedlikeholde en løpende situasjonsforståelse for Kunnskapsdepartementet, ved å blant annet kartlegge sikkerhetstilstanden i sektoren.

Norges forskningsråd skal i årsrapporten for 2024 rapportere om følgende:

1. Hvordan kartlegger virksomheten egne verdier og avhengigheter med hensyn til nasjonal sikkerhet? Hvis det ikke er gjennomført kartlegging og vurdering av verdier og avhengigheter, hvilke planer har Norges forskningsråd for dette arbeidet?
2. Når reviderte Norges forskningsråd sist sin ROS-analyse? Hvilke områder er identifisert som de med høyest risiko for virksomheten?
3. Beskriv de viktigste læringspunktene fra krise- og beredskapsøvelser som er gjennomført i 2024.
4. Redegjør for arbeidet med å utarbeide et styringssystem for sikkerhet, herunder hvordan dette samordnes med ledelsessystem for informasjonssikkerhet og virksomhetsstyringen for øvrig. (jf. styringsdokumentets kap. 7).

4.2.2 Informasjonssikkerhet og personvern

Krav i virksomhets- og økonomiinstruksen skal ligge til grunn for arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern i Norges forskningsråd. I lys av det skjerpede trusselbildet internasjonalt, den økende avhengigheten av digital teknologi i samfunnet og

den raske teknologiske utviklingen, forventer Kunnskapsdepartementet at Norges forskningsråd styrker sitt arbeid med å forebygge, oppdage og håndtere alvorlige IKT-sikkerhetshendelser og brudd på personopplysningssikkerheten.

5 Rapportering og resultatoppfølging for 2024

5.1 Årsrapport 2024

Kunnskapsdepartementet understreker at Forskningsrådet skal legge større vekt på virkninger og effekter av sin virksomhet, og mindre vekt på aktiviteter i rapporteringen. Nærmere krav til årsrapporten framgår av Vedlegg 1 *Krav til årsrapport for Forskningsrådet 2024*.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av Forskningsrådets resultater og skal gi departementene grunnlag for å vurdere ressursbruk og måloppnåelse, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ)s Veiledningsnotat til årsrapport for statlige virksomheter. Vi viser også til punkt 5.3 om frister og andre rapporteringskrav (administrative forhold og lovpålagt rapportering).

5.1.1 Årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse)

I årsrapporten skal Forskningsrådet presentere all informasjon knyttet til Forskningsrådets måloppnåelse. Mål, strategiske områder og hvilken styringsinformasjon som Forskningsrådet skal rapportere på framgår i punkt 2 ovenfor.

Når det gjelder videre utvikling av rapport på samlet måloppnåelse, framgår departementenes forventninger i tilbakemeldingen fra etatsstyringsmøte 2023.

5.1.2 Vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter)

De departementsvise rapportene skal supplere rapport på samlet måloppnåelse ved å gi relevant informasjon som grunnlag for departementenes styringsmøter og arbeid med Prop.1 S. I punkt 5 *Rapportering og resultatoppfølging for 2024*, i departementenes tildelingsbrev (Del 2 av dette brevet), framgår det hvilke sektorpolitiske prioriteringer det aktuelle departement forventer å få rapportering på.

5.2 Etatsstyringsmøtet 2024

Kunnskapsdepartementet vil på etatsstyringsmøtet i 2024 ha strategisk dialog om Forskningsrådets måloppnåelse og forventninger om framtidig utvikling og prioriteringer, inkludert virksomheten i Forskningsrådet. Kunnskapsdepartementet vil i forkant involvere de øvrige departementene i forberedelsene. Etatsstyringsmøtet er berammet til **4. juni 2024 klokken 09:00-11:00**. Møtet vil finne sted i Kunnskapsdepartementets lokaler, Kirkegata 18.

Kunnskapsdepartementet legger opp til en omforent dagsorden for etatsstyringsmøtet. Vi ber om at strategisk viktige saker og deltakerliste sendes departementet senest en måned før etatsstyringsmøtet. Kunnskapsdepartementet vil sende Forskningsrådet dagsorden for møtet i god tid. Departementet forventer bred deltakelse fra Forskningsrådets styre.

5.3 Frister

Følgende forkortelser er brukt i tabellen under: KD (Kunnskapsdepartementet), NFR (Norges Forskningsråd).

Leveranse	Frist	Mottakere	Utfyllende informasjon
Årsrapport 2024 (rapport på samlet måloppnåelse)	15. mars 2025	Departementene, DBH	Viser til punkt 5.1 over om årsrapport 2024, samt vedlegg 1 om krav til årsrapport 2024. Oversikt over overførte midler fordelt på poster i statsbudsjettet skal framkomme i note i årsregnskapet.
Vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter)	1. mai 2025	Departementene	
Tertialvis rapportering på avsetninger		KD	Vi viser til punkt 1.2 om <i>Økonomi og virksomhetsstyring i 2024 og ny budsjettmodell for Forskningsrådet</i> . NFR skal i 2024 rapportere tertialvis på utviklingen i forbruk, inngåtte forpliktelser og prognoser for avsetninger for alle departementer. KD ber også om tilsvarende rapportering på kap. 285, post 55. NFR må kommentere særskilt på negative avsetninger og omtale arbeidet med å redusere disse. Se nærmere omtale over.
Samlerapport om de regionale forskningsfondenes virksomhet i 2024	1. juli 2025	KD	NFR skal rapportere om forskningsfondenes virksomhet, sitt samarbeid med fondene, og for bruken av midlene tildelt NFR til dekning av administrative oppgaver, jf. Forskrift om de regionale forskningsfondene, fastsatt av KD 18.12.2019.
Årsrapport for de samfunnsvitenskapelige forskningsinstituttene 2024	30. juni 2025	Departementene	Rapporten skal redegjøre for instituttens virksomhet i 2024.
Rapportering om Skattefunnordningen for 2023		NFD	NFD ber om at Forskningsrådet rapporterer for 2023 om Skattefunnordningen innen 1. mai 2024.
Vedtatt budsjett for 2024	1. mars 2024	Departementene	Budsjettet skal inneholde en redegjørelse for hvordan NFR vil følge opp de prioriteringer som er gitt i Prop. 1 S (2023–2024) og i departementenes tildelingsbrev. I budsjettet skal det avslutningsvis gis en departementsvis oversikt over endelig fordeling av tildelt budsjetttramme på porteføljer og kap. og

			post. Oversikten skal gi informasjon om de ulike porteføljenes totale budsjetttramme samt vise hvor stor andel hvert departement har i de ulike budsjettporteføljene. Dokumentet skal inneholde en oversikt over alle budsjettformålenes budsjett for 2022, budsjett for 2023 og disponibelt budsjett 2024 (som inkluderer avsetninger fra tidligere år).
Budsjettforslag 2026	1. nov. 2024	Departementene	<p>Budsjettforslaget skal inneholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budsjettforslag 2026 for nullvekst. Forslaget skal inkludere prognoser for utbetaling og forpliktelser for 2026, 2027 og 2028 per portefølje (se over vedrørende budsjettformål) og per budsjettpost. Dersom det foreslås omprioriteringer innenfor post og eller mellom poster, skal det synliggjøres hvor frihetsgraden er, ev. hva som nedprioriteres. - Forslag til satsinger finansiert gjennom økt bevilgning. - Oppfølging av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. <p>Det stilles stadig større krav til det faglige grunnlaget for forslag til satsinger på forskning og innovasjon. NFRs budsjetttråd bør speile kunnskapsbaserte vurderinger av kortsiktige og langsiktige forskningsbehov. KD viser også til tilbakemelding fra etatsstyringsmøtet 2023 og retningslinjer for satsingsforslag som vil ha konsekvenser for NFRs arbeid med budsjettforslaget, jf. utredningsinstruksen.</p>

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2024 del 2 – Kunnskapsdepartementet som sektordepartement

1	Innledning	21
2	Mål, strategiske områder og styringsinformasjon	21
3	Tildeling 2024	22
4	Felles post for virksomhetskostnader	27
5	Rapportering og resultatoppfølging for 2024	27

1 Innledning

Stortinget har gjort vedtak om bevilgning for 2024, jf. Innst. 12 S (2023–2024), Prop. 1 S (2023–2024).

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser også til del 1 av dette tildelingsbrevet for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Kunnskapsdepartementet

Kunnskapsdepartementet har følgende tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Kunnskap legger grunnlag for demokrati, velferd, omstilling og bærekraft
- Samfunnet og arbeidslivet har tilgang på relevant kompetanse
- Kunnskapssektoren utjevner sosiale og geografiske forskjeller

De tre hovedmålene beskriver samfunnsoppdraget til Kunnskapsdepartementet og blir utdypet gjennom undermål for de ulike politikkområdene.

- Flere synlige og fremragende forskningsmiljøer
- Flere deltar i internasjonale lærings- og forskningsmiljøer
- Kunnskapssektoren har tilbud av høyere kvalitet
- Kompetanseheving og livslang læring er mer tilgjengelig for alle over hele landet
- Sterkere felles opplærings- og utdanningsmiljøer som fremmer inkludering, motivasjon og mestring
- Medarbeidere i kunnskapssektoren har mer relevant kompetanse
- Opplæring og utdanning som gir flere relevant kvalifisering
- En mer samordnet og tidligere innsats for alle barn og unge

Virksomhetene spiller en viktig rolle for å nå målene. Det er viktig med godt samspill mellom Kunnskapsdepartementets underliggende virksomheter slik at alle bidrar til hverandres måloppnåelse.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til punkt 2 (*Mål, strategiske områder og styringsinformasjon*) i del 1 av dette tildelingsbrevet.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene framgår i Vedlegg 1 *Krav til årsrapport 2024*. Vi viser også til punkt 5 *Rapportering og resultatoppfølging 2024* nedenfor,

for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3 Tildeling 2024

Kunnskapsdepartementet tildeler med dette Norges forskningsråd 6 141 479 000 kroner i 2024.

Kunnskapsdepartementet viser til Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2024, jf. Innst. 12 S (2023–2024) og Prop. 1 S (2023–2024) for Kunnskapsdepartementet: del II Nærmere om budsjettforslaget, programkategori 07.10 *Administrasjon*, 07.20 *Grunnoppfølging*, 07.60 *Høyere utdanning og forskning* og del III Omtale av særskilte tema, kap. 5 om forskning og utvikling i statsbudsjettet. Fordelingen av midler over budsjettkapitler og -poster i departementets budsjett følger nedenfor.

3.1 Kap. 285, post 51, 52 og 55

Kap. 285 Norges forskningsråd		Kroner
Post 51	Strategiske forskningsprioriteringer	3 013 973 000
Sum		3 013 973 000

Post 51 Strategiske forskningsprioriteringer er en sammenslåing av tidligere kapittel 285, post 53 Sektoroverskridende og strategiske satsninger og post 54 Forskningsinfrastruktur av nasjonal, strategisk interesse.

Tildelingen skal bidra til å oppnå målene og prioriteringene i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Inkludert i dette er forsknings- og datainfrastruktur av nasjonal strategisk interesse og støtte til internasjonalt forskningssamarbeid. Midlene til infrastruktur skal videreføres på minimum samme nivå som tildelingen for 2023. Resterende midler skal brukes til sektoroverskridende og strategiske satsninger.

Satsingen *Fremtidens databehandling* skal ha et omfang på til sammen minst 1 mrd. kroner i perioden 2024–2028. Satsingen skal ha tre hovedspor:

- Forskning om konsekvenser av kunstig intelligens og annen digital teknologi for samfunnet. Sentrale temaer vil være demokrati, tillit, etikk, økonomi, rettssikkerhet, lovreguleringer, personvern, undervisning og læring, kunst og kultur.
- Digitale teknologier som forskningsområde i seg selv, altså forskning på blant annet kunstig intelligens, digital sikkerhet, neste generasjons IKT, nye sensorer og kvanteteknologi.
- Forskning på hvordan digitale teknologier kan brukes til innovasjon i næringslivet og offentlig sektor og hvordan kunstig intelligens kan brukes i forskningen på mange ulike fagområder.

Forskningsrådet må se *Fremtidens databehandling* i sammenheng med den øvrige innsatsen i Forskningsrådets porteføljer på områdene kunstig intelligens, digital sikkerhet og

samfunnskonssekvenser av teknologiutviklingen. Satsingen skal komme i tillegg til allerede pågående aktivitet på disse områdene.

Fremtidens databehandling skal bidra til en varig styrking av de fagområdene som i dag forsker på digitale teknologier som kunstig intelligens og digital sikkerhet i tillegg til de fagområdene som forsker på samfunnskonssekvenser av den digitale teknologiutviklingen. Det er særlig viktig å bidra til en styrking av de områdene der vi i dag har for svake fagmiljøer eller kunnskapshull.

103,7 mill. kroner av tildelingen skal finansiere forskning og innovasjon i, om og med kommunale helse- og omsorgstjenester, med utgangspunkt i kunnskap kommunene har behov for. For å identifisere behov skal Forskningsrådet samarbeide tett med KS om Kommunenes strategiske forskningsorgan (KSF).

Satsingen på Internasjonale partnerskap for fremragende utdanning, forskning og innovasjon (INTPART) skal videreføres på samme nivå. De konkurranseutsatte midlene til polarforskning blir videreført.

10 mill. kroner av tildelingen skal gå til å styrke ordningen for nærings-ph.d. og 10 mill. kroner til å styrke tidligfasekommersialisering i FORNY. Dette vil bidra til å styrke næringslivets kontakt med forskningsutførende sektor og øke næringslivets kompetanse. Forskningsrådet bes om å videreføre arbeidet med mål om økt kommersialisering av resultater fra offentlig finansiert forskning, herunder videreutvikling av FORNY. Viser til omtale av oppdrag knyttet til dette under punkt 3.3 i del 1 av tildelingsbrevet.

10 mill. kroner av tildelingen skal gå til å styrke ordningen for norsk deltakelse som tredjeland i forsknings- og utdanningsprogrammet til Det europeiske atomfelleskapet (Euratom). Tildelingen skal omfatte alle utlysninger i regi av Euratom og tilknyttede partnerskap, også forskning på fisjonsenergi og fusjonsenergi.

Tildelingen skal også finansiere Forskningsrådets ordning Nasjonal satsning på infrastruktur, Norges bidrag til internasjonale infrastrukturprosjekter der Norge har et særlig ansvar og basisbevilgning til Sigma2 AS.

Tildelingen skal også gå til Retur-EU, en ordning for å støtte opp om de norske instituttene sin deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, Horisont Europa. Det vises til Prop. 1 S (2022–2023) for Kunnskapsdepartementet hvor det fremgår at rammen for Retur-EU er satt til 500 mill. kroner fra og med 2023.

10 mill. kroner av tildelingen skal over to år brukes til å videreføre arbeidet utført av Norges nasjonale kompetansesenter for tungregning. Det vises til at Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet vil videreføre Kommunal- og distriktsdepartementets tidligere bidrag til finansiering av tiltaket med totalt 10 mill. kroner over to år i perioden 2024-2025.

I regjeringens handlingsplan for norsk fagspråk i academia er et av tiltakene å sikre bærekraftige fagmiljøer i norsk språkforskning, herunder terminologi, leksikografi, stedsnavngransking og språkteknologi. Tiltaket følges opp i 2024 med en satsing på 15 mill. kroner som skal brukes til utlysning av en senterordning for norsk språkforskning. Senterordningen skal ha en varighet på 5 år, med mulighet for 3 års forlengelse. Satsingen skal bidra til en varig styrking av feltet, også med tanke på rekruttering.

Kap. 285 Norges forskningsråd		Kroner
Post 52	Langsiktig, grunnleggende forskning	1 769 145 000
Sum		1 769 145 000

Kunnskapsdepartementet har et særskilt ansvar for å finansiere forskning som ikke er øremerket spesielle temaer eller formål. Tildelingen over denne posten skal finansiere langsiktig, grunnleggende forskning, bidra til å forbedre den vitenskapelige kvaliteten i forskningsmiljøer eller på et spesifikt forskningsområde, samt bidra til å utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet.

Det vises til supplerende tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet av 21. september 2023 om konkurransen Unge forskere. Forskningsrådet skal i 2024 tildele 750 000 kroner fra kap. 285, post 52 til konkurransen Unge forskere i Akademiet for Yngre Forskere.

Kap. 285 Norges forskningsråd		Kroner
Post 55	Virksomhetskostnader	766 873 000
Sum		766 873 000

For nærmere omtale se del 1, punkt 3.1.

3.2 Kap. 201, post 50

Kap. 201 Analyse og kunnskapsgrunnlag		Kroner
Post 50	Norges forskningsråd – forskning om utdanning og forskning	230 600 000
Sum		230 600 000

Kunnskapsdepartementet har i 2024 opprettet en ny budsjettpost som skal finansiere aktiviteter i Forskningsrådet som styrker analyse- og kunnskapsgrunnlaget om sektorene departementet har ansvaret for. Midlene er flyttet fra kap. 201, post 21 i sammenheng med ny poststruktur for FoU-bevilgninger til Forskningsrådet.

Midlene skal blant annet fremme metodemangfold i utdanningsforskning, styrke vitenskapelig kompetanse der forskningstradisjonene er svake, og stimulere både til arbeid på tvers av forskningsdisipliner og til brukermedvirkning i utdanningsforskningen.

Midlene skal bidra til å nå målene i departementets *Strategi for utdanningsforskning 2020-2024*. Dette innebærer blant annet satsing på unge talenter for å bygge framtidens fremragende fagmiljøer, forskersamarbeid med de beste miljøene internasjonalt og videre oppbygging av forskerkompetanse i lærerutdanningene.

Deler av midlene skal benyttes til forskningssentrene for barnehagerelevant forskning og til å fremme forskning om inkludering av utsatte barn og unge. Det skal også være rom for

utlysning av midler til videreføring av ordningen med forskning på effekter av tiltak for økt kvalitet i barnehage og skole.

Forskningsrådet har også anledning til å bruke midler fra Kunnskapsdepartementet til initiativer som skal bidra til god forsknings-, utdannings- og innovasjonsvirksomhet i universitets- og høyskolesektoren og styrket samspill mellom institusjonene og samfunnet.

En egen satsning i Forskningsrådet (FORINNPOL) har finansiert tre sentre som har styrket kunnskapsgrunnlaget for forsknings- og innovasjonspolitikken. Det er fortsatt behov for innsikt i hvordan vi kan forstå og utvikle kvalitet i forskningen, hvordan vi bedre kan ta forskning i bruk og på hvilke måte resultater og effekter av forskning oppstår, og hva som kan fremme omstillingen til en mer bærekraftig og smartere norsk økonomi. Innenfor rammen på denne posten skal 13,5 mill. kroner gå til dette formålet i 2024.

Tildelingen skal også finansiere forskningssenteret for spesialpedagogikk og inkluderende praksis («SpedAims») med totalt 8,5 mill. kroner.

Kunnskapsdepartementet vil ta initiativ til nærmere dialog med Forskningsrådet om fornyelsen av departementets strategi for utdanningsforskning fra og med 2025.

3.3 Kap. 226, post 71

Kap. 226	Kroner
Post 71 Tilskudd til vitensentre	115 585 000
Sum	115 585 000

Vitensentrene er et viktig virkemiddel for å øke kunnskap i teknologi og realfag og bidrar til å skape interesse for, og rekruttering til, et kompetanseområde Norge trenger. Høsten 2023 er det 13 vitensentre i Vitensenterprogrammet i Forskningsrådet.

I Prop. 1 S (2023–2024) for Kunnskapsdepartementet er det varslet at departementet vil legge om ordningen med talentsenter i realfag. Ordningen er i dag lagt til seks vitensentre. Omleggingen skal bidra til at tilbudet øker motivasjon og mestring i realfag for en bredere elevgruppe enn i dag. Forvaltningen av ordningen overføres fra Utdanningsdirektoratet til Forskningsrådet. Det vises til supplerende tildelingsbrev for 2023 av 16. september 2023 der Kunnskapsdepartementet gir Forskningsrådet i oppdrag å foreslå ny innretning av ordningen innen 30. april 2024. Departementet vil komme tilbake til dekning av virksomhetskostnader når innretningen er avklart.

Midlene til ordningen som tidligere er tildelt Utdanningsdirektoratet på kap. 226, post 21 er overført til kap. 226, post 71 ifm. statsbudsjettet for 2024. Dette utgjør 12,3 mill. kroner. Tildelingen er økt med ytterligere 5 mill. kroner ifm. omleggingen. Av totalt 17,3 mill. kroner skal 300 000 kroner gis som tilskudd til Vitensenterforeningen. 12 mill. kroner skal utbetales til de seks vitensentrene som har fått tilskudd til talentsenter tidligere. Departementet vil komme tilbake til føringer for økningen på 5 mill. kroner når innretningen på ordningen er avklart.

3.4 Kap. 287, post 70

Kap. 287		Kroner
Post 70	Grunnbevilgning til samfunnsvitenskapelig forskningsinstitutt	245 303 000
Sum		245 303 000

Midlene på denne posten skal bidra til at Norge har en sterk samfunnsvitenskapelig instituttsektor som tilbyr næringsliv og offentlig sektor relevant kompetanse og forskningstjenester av høy internasjonal kvalitet. 5,4 mill. kroner av midlene på posten skal gå til Norsk senter for bærekraftig klimatilpasning (Nordapt) ved Vestlandsforskning i Sogndal.

3.5 Øvrige budsjettekniske forhold

Simula AS og Uninett Sigma2 AS

Øremerkede tilskudd til Simula AS og Uninett Sigma2 AS på kap. 285, post 52 og post 51 er på til sammen 130 525 000 kroner, jf. tabell 4.27 i Prop. 1 S (2023–2024).

Christian Michelsens institutt

Tildelingen over Utenriksdepartementets kap. 161, post 71 gjelder grunnbevilgningen til Christian Michelsens institutt (CMI). Disse midlene utbetales i tillegg til bevilgningen til de samfunnsvitenskapelige forskningsinstituttene på kap. 287, post 70.

Øvrige forhold

For ytterligere detaljer og føringer vises det til Prop. 1 S (2023–2024) for Kunnskapsdepartementet og Innst. 12 S (2023–2024).

Midlene til Forskningsrådet vil bli overført i to rater: den 30. januar og 30. august 2024.

3.6 Fullmakt til omfordeling

Kunnskapsdepartementet legger til grunn at Forskningsrådets forslag til nullbudsjett for forskningsmidlene for 2024 danner grunnlag for rådets virksomhet i 2024 med unntak av de områder der det er vekst eller reduksjon i bevilgningene og som er nærmere spesifisert i tildelingsbrevet. Vi viser til særskilt omtale under kap. 285, postene 51 og 52 for sistnevnte.

De midler som Kunnskapsdepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Kunnskapsdepartementet gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelse sikres på posten. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

4 Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles

videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Vi viser til punkt 3.1 i del 1 av dette tildelingsbrevet for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5 Rapportering og resultatoppfølging for 2024

Kunnskapsdepartementet ber om rapportering på:

- Strategiske forskningsprioriteringer
- Langsiktig, grunnleggende forskning
- Forskning om utdanning og forskning

Rapportering på bruk av midlene skal skje i tråd med kravene i vedlegg 1 *Krav til årsrapport 2024*, under punktet om *Vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter)*.

5.1 Styringsmøter 2024

Departementet legger opp til å avholde ett styringsmøte i 2024. Møtet er arena for strategisk dialog med Forskningsrådet om forskning om utdanning og forskning.

Styringsmøtet vil finne sted **14. juni 2024 klokken 09:00-11:00** i Kunnskapsdepartementets lokaler, Kirkegata 18. Kunnskapsdepartementet legger opp til en omforent dagsorden for styringsmøtet. Vi ber om at strategisk viktige saker og deltakerliste sendes departementet senest en måned før styringsmøtet. Kunnskapsdepartementet vil sende Forskningsrådet dagsorden for møtet i god tid.

Med hilsen

Maria Tagmatarchi Storeng (e.f.)

ekspedisjonssjef

Charlotte Rustad

konst. avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg og instruks oppgitt nedenfor finnes på [Kunnskapsdepartementets nettside](#):

- Vedlegg 1: Krav til årsrapport 2024
- Vedlegg 2: Retningslinjer for styring av virksomhetskostnader i Norges forskningsråd
- Vedlegg 3: Fullmakter 2024 Norges forskningsråd
- Virksomhets- og økonomiinstruks for Norges forskningsråd

Kopi

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Barne- og familiedepartementet

Finansdepartementet

Forsvarsdepartementet

Helse- og omsorgsdepartementet

Justis- og beredskapsdepartementet

Klima- og miljødepartementet

Kommunal- og distriksdepartementet

Kultur- og likestillingsdepartementet

Landbruks- og matdepartementet

Nærings- og fiskeridepartementet

Olje- og energidepartementet

Samferdselsdepartementet

Utenriksdepartementet

Riksrevisjonen



Vedlegg til tildelingsbrev - 2024

Krav til årsrapport for Forskningsrådet

Bakgrunn og leseveiledning

Årsrapporten består av en rapport for samlet måloppnåelse (overordnet struktur fastsatt av DFØ¹) og vedlegg til årsrapporten (de departementsvise rapportene). All informasjon om Forskningsrådets måloppnåelse skal presenteres samlet, i rapport for samlet måloppnåelse. De departementsvise rapportene skal struktureres etter kapittel og post rettet inn mot departementenes sektorpolitiske prioriteringer.

I dette dokumentet gjennomgås strukturen for årsrapporten og vedlegg til årsrapporten, med forventninger til rapporteringen. Strukturen og forventningene følger DFØ sine krav til årsrapport og gjenspeiler styringssystemet.²

Ambisjoner for styringssystemet og for årsrapporten

Styringssystemet og god styringspraksis skal bidra til at Forskningsrådet løser oppgavene sine på best mulig måte. Ambisjonene er at styringen fra departementene skal:

- være strategisk og langsiktig
- ha økt oppmerksomhet på virkninger og effekter av Forskningsrådets virksomhet
- ha hensiktsmessig omfang og detaljeringsgrad i styringen av aktiviteter, oppdrag og forskningsområder
- gjennomføres på en effektiv måte, med mer lik praksis mellom departementene i formen på styring og i rapporteringskrav

Ambisjonene skal komme til uttrykk og prege årsrapporten, tilsvarende som de kommer til uttrykk i de øvrige elementene i styringssystemet slik som tildelingsbrevene, styringsmøtene og etatsstyringsmøtene.

Forskningsrådet skal legge større vekt på virkninger og effekter av sin virksomhet, og mindre vekt på aktiviteter i rapporteringen. Det legges dermed til rette for en mer strategisk styringsdialog i etatsstyringsmøtene og styringsmøtene. Det er avgjørende å finne hensiktsmessig omfang og detaljeringsgrad i rapporteringen. Intensjonen er å skille mellom informasjon av typene «need-to-know» og «nice-to-know». Det er informasjon av typen «need-to-know» som er relevant i styringssammenheng og som skal inngå i årsrapporten (inkludert i vedlegg til årsrapporten).

Departementene får fortsatt tilgang til samme informasjon som før, men noe av informasjonen («nice-to-know») vil bare være tilgjengelig på Forskningsrådets nettsider.

¹ Årsrapporten for alle underliggende virksomheter skal følge en fastsatt inndeling, benevnelse og rekkefølge. Les mer: <https://dfo.no/fagomrader/arsrapport>

² Se *Veileder for departementenes styring av Norges forskningsråd* for en nærmere beskrivelse av styringssystemet og for begrepsavklaringer.



Årsrapporten skal fylle flere funksjoner³

Forskningsrådets årsrapport skal fylle flere funksjoner. Årsrapporten:

- skal gi en vurdering av måloppnåelse for målene som er satt for Forskningsrådet.
- skal utkvittere tildelingsbrevene og gi departementene trygghet for at Forskningsrådet har drevet i tråd med forutsetningene som er gitt.
- utgjør et viktig underlag for departementenes rapportering til Stortinget og for strategiske diskusjoner i styringsdialogen mellom Forskningsrådet og departementene.

Årsrapporten skal også gi en introduksjon til Forskningsrådets virksomhet (herunder samfunnsoppdrag, mål, organisering med mer, og sentrale hovedtall om virksomheten) slik at den kan forstås av andre lesere enn departementene.

Årsrapport (rapport på samlet måloppnåelse)

Årsrapporten skal utkvittere kravene/føringene fra departementene som fremkommer i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrende departement. Rapport på samlet måloppnåelse skal gi svar på i hvilken grad Forskningsrådet har nådd de fem målene for virksomheten. Forskningsrådet skal i størst mulig grad belyse rådets merverdi, dvs. i hvilken grad resultatene er virkninger eller effekter av Forskningsrådets aktiviteter.

Med mål, strategiske områder og styringsinformasjon menes:

- De fem målene for Forskningsrådet uttrykker forventninger til hva Forskningsrådet gjennom sin virksomhet skal oppnå.
- Strategiske områder er utpekte områder for hvert mål, som er vurdert som de mest sentrale inn i styringsdialogen.
- Styringsinformasjon for de strategiske områdene under målene sier noe direkte eller indirekte om måloppnåelsen (dvs. Forskningsrådets merverdi) og brukes i styringsdialogen. Styringsinformasjon er undersøkelser, analyser eller indikatorer.

I. Styrets beretning

Her skal leserne av årsrapporten raskt kunne sette seg inn i hva styret mener er av vesentlig betydning og som styret ønsker å fremheve. Styret skal her gi en overordnet fremstilling av de viktigste prioriteringene det siste året. Styret bør kommentere på de samlede resultatene og på måloppnåelsen – både det som er bra og det som er mindre bra – og sentrale forhold (interne og eksterne) som har påvirket disse. *Styrets beretning* bør fremstå som en selvstendig del og ikke som et rent sammendrag av årsrapporten.

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Sentrale elementer:⁴

- Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget
- Omtale av organisasjon og ledelse

³ Med utgangspunkt i DFØ sin veiledning for årsrapporter er det primære formålet med årsrapporten å gi ansvarlige departementer relevant og vesentlig informasjon, som understøtter god styring og kontroll.

⁴ Veiledningsnotat fra DFØ: [Veiledningsnotat-til-arsrapporten.pdf \(dfo.no\)](https://www.dfo.no/veiledningsnotat-til-arsrapporten.pdf)



- Presentasjon av utvalgte hovedtall

III. Årets aktiviteter og resultater

Forskningsrådets mål

Dette punktet skal struktureres etter Forskningsrådets fem mål og de strategiske områdene under målene, jf. Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer. Denne delen skal synliggjøre Forskningsrådets analyse og vurdering av i hvilken grad rådets aktiviteter bidrar til måloppnåelse.

Analysen og vurderingene skal baseres på styringsinformasjon som er fastsatt for hvert av de strategiske områdene under målene. Forskningsrådet skal altså rapportere på styringsinformasjon på hvert av de strategiske områdene. Der det er mulig skal Forskningsrådet bryte ned styringsinformasjonen på ulike tematiske områder/fagområder som har særlig interesse for departementene. Forskningsrådet velger selv ytterligere informasjon som de mener er relevant for å belyse analysene og vurderingene. Dette skal ikke være en ren opplisting og/eller oversikt av konkrete tiltak og virkemidler, men være knyttet til hvordan rådet innretter sin virksomhet og sine strategier for å nå målene.

Måloppnåelse i denne sammenheng er ikke absolutt, det handler mer om vurderinger av om Forskningsrådet er på rett vei til å nå målene, endringsbehov og forbedringspotensial. Vurderingen av måloppnåelsen må ikke alene være knyttet til aktiviteter i rapporteringsåret, men kan inkludere aktiviteter lengre tilbake i tid dersom det er hensiktsmessig. Rapporteringen kan derfor inneholde informasjon om Forskningsrådets måloppnåelse både på lang og kort sikt, jf. omtale innledningsvis om at årsrapporten skal fylle flere funksjoner.

Rapportering på målene

Her skal Forskningsrådet gi en samlet vurdering av hvordan rådet har bidratt til måloppnåelse. Vurderingen bør gjøres i et ettårig og flerårig perspektiv. Avsnittet må skrives på grunnlag av de aktuelle strategiske områdene under målet, og skal oppsummere og bygge på konklusjonene fra disse. I tillegg kan Forskningsrådet vurdere å trekke inn andre områder enn de strategiske områdene for å belyse måloppnåelsen.

Forskningsrådet skal i sine vurderinger forsøke å belyse: Hvordan begrunner og vurderer Forskningsrådet måloppnåelsen for dette målet? Hva forhindrer eventuelt god måloppnåelse? Hvordan utnytter rådet sitt handlingsrom? Hva vurderer Forskningsrådet er de største utfordringene for å sikre god måloppnåelse? Hva kan Forskningsrådet gjøre annerledes, og hva er eventuelle forslag til tiltak?

Rapportering på de strategiske områdene

Her skal Forskningsrådet rapportere på hvert av de strategiske områdene under det aktuelle målet og for hver styringsinformasjon, som er fastsatt i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer. Med utgangspunkt i styringsinformasjonen skal Forskningsrådet gi vurderinger av måloppnåelsen. I tillegg kan Forskningsrådet selv trekke inn ytterligere informasjon de mener er relevant for å belyse vurderingene.

Forskningsrådet skal i sine vurderinger forsøke å svare på hvordan årets resultater, og grad av måloppnåelse, er sammenliknet med tidligere år. Rådet skal legge vekt på å begrunne prioriteringer, valg av virkemidler og bruk av tilgjengelige ressurser. I tillegg skal



Forskningsrådet redegjøre for vesentlige erfaringer og lærdommer, og hvilke endringer som eventuelt bør gjøres for å oppnå bedre måloppnåelse fremover.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Sentrale elementer:⁵

- Virksomhetens overordnede vurdering av opplegget for styring og kontroll
- Nærmere omtale av vesentlige forhold ved styring og kontroll (herunder overordnede risikovurderinger)
- Øvrige rapporteringskrav i tildelingsbrev, inklusive regjeringens fellesføringer.

V. Vurdering av framtidutsikter

Årsrapporten er i sin natur tilbakeskuende. Denne delen skal være fremtidsrettet og gi en overordnet omtale av forhold som kan påvirke rådets måloppnåelse og virksomhet fremover. Hva er de største utfordringene Forskningsrådet står overfor? Her tenkes det primært på interne og eksterne forhold som ikke er knyttet til bevilgninger.

VI. Årsregnskap

Årsregnskap og ledelseskomentarar i henhold til Kunnskapsdepartementets rapporteringskrav. Dette sendes Forskningsrådet i eget brev i forkant av rapporteringsfristen.

⁵ Veiledningsnotat fra DFØ: [Veiledningsnotat-til-arsrapporten.pdf \(dfo.no\)](https://www.dfo.no/veiledningsnotat-til-arsrapporten.pdf)



Vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter)

Vedlegg til årsrapport skal supplere årsrapporten ved å gi relevant informasjon som grunnlag for departementenes styingsmøter og for departementenes arbeid med Prop. 1 S. De departementsvise rapportene skal gi korte vurderinger med vekt på virkninger av Forskningsrådets bidrag til departementenes sektorpolitiske prioriteringer. Rapportene må ta hensyn til departementenes ulike bevilgningsnivå og rapporteringen må tilpasses hvert enkelt departement (jf. tildelingsbrevene).

Forskningsrådets vurderinger skal skje med utgangspunkt i ulike dimensjoner som nevnt nedenfor (jf. punkt 3) og som utgjør ytterligere styringsinformasjon enn det som er fastsatt i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer.

I de departementsvise rapportene kan det brukes henvisninger/lenker. Det er imidlertid viktig at rapporteringen er dekkende slik at departementene ikke trenger å bruke mye tid på klikke seg inn på lenker for å få nødvendig oversikt. Eksempler på relevante lenker er porteføljeanalyser og evalueringer.

I. Samlet vurdering

Her skal departementet raskt kunne sette seg inn i hva Forskningsrådet mener er av vesentlig betydning for departementet og som de ønsker å fremheve, herunder risikovurderinger der det er hensiktsmessig. Forskningsrådet skal gi en kort (kvalitativ) vurdering av bidrag til departementenes sektorpolitiske prioriteringer.

Forskningsrådet kan komme inn på: vurderinger knyttet til sammensetning av virkemiddelporteføljen, begrunnelser for valg av aktiviteter og virkemidler, framdrift i forhold til planer, resultater fra evalueringer, resultater fra porteføljeanalyser, endrings- og utviklingsbehov, framtidsutsikter (med fokus på læring), etc.

II. Utkvittering av føringer

Under dette punktet skal Forskningsrådet utkvittere føringer og oppdrag i tildelingsbrevet.

III. Årets aktiviteter og resultater

Dette punktet skal struktureres etter kapittel og post rettet inn mot de sektorpolitiske prioriteringene for hvert departement.

Forskningsrådet skal gi kvalitative vurderinger på basis av relevante data, men Forskningsrådet vil vurdere hvor mye av de kvantitative dataene som skal inngå i de departementsvise rapportene (jf. de ulike dimensjonene nedenfor).

Forskningsrådet bør komme inn på: vurderinger knyttet til sammensetning av virkemiddelporteføljen (for de departementer der det er aktuelt og hensiktsmessig), kvaliteten i prosjektporteføljen, begrunnelser for valg av aktiviteter og virkemidler, framdrift i forhold til planer, resultater fra evalueringer, resultater fra porteføljeanalyser, endringsbehov, framtidsutsikter (med oppmerksomhet på læring), etc.

Nedenfor følger en kulepunktliste over mulige dimensjoner som Forskningsrådet kan bruke som utgangspunkt for rapporteringen. Forskningsrådet skal tilpasse omfanget til det enkelte departement.



Mulige dimensjoner:

- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til økt **forskningskapasitet** i **forsknings- miljøene/ bedriftene**, belyst gjennom en analyse og vurdering av forbruket (revidert budsjett) i prosjektene i ulike sektorer, stipendiatutvikling og kjønnsbalanse.
- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å støtte relevante **fag, tema- og næringsområder** som skal bidra til å løse definerte samfunns- og næringsutfordringer, belyst gjennom en analyse og vurdering av porteføljens fordeling på relevante fag, tema og næringsområder, og hvordan dette bidrar til å realisere finansierende departements sektoransvar for forskning.
- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å heve **kvaliteten/innovasjonsgraden** på forskningen og **fagutviklingen** gjennom å støtte den beste forskningen på feltet, belyst gjennom en analyse og vurdering av hovedkarakter (kvalitet/innovasjonsgrad) i porteføljens, men også publiseringsaktivitet og avlagte doktorgrader i prosjektene.
- I hvilken grad og hvordan er **internasjonalt samarbeid** utnyttet, belyst gjennom en analyse og vurdering av internasjonalt prosjektsamarbeid, inngående/utgående mobilitet, stimuleringsmidler, internasjonalt vertskap og samarbeid om utlysninger. Det orienteres særskilt om tiltak for kvalifisering og mobilisering til Horisont 2020.
- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å **forbedre forskningssystemet** med sikte på konsentrasjon, samarbeid og arbeidsdeling og bygging av kapasitet, belyst gjennom en analyse og vurdering av anvendelse av søknadstyper, geografisk fordeling, sektorfordeling og tematisk fordeling.
- I hvilken grad og hvordan skapes det **industrielle resultater** i prosjektene belyst gjennom en analyse og vurdering av utvikling i antall patenter, lisenser, nye produkter, prosesser, metoder og prototyper er aktuelle indikatorer.
- I hvilke grad og hvordan innsatsen bidrar til spredning av **forskningsbasert kunnskap og resultater** fra forskningen mot relevante brukere belyst gjennom en analyse og vurdering av utviklingen i innhold, antall og volum i tiltak mot ulike arenaer/kanaler.

Når det gjelder bruk av tabeller, bør de som presenteres i de departementsvise rapportene gi ytterligere informasjon utover det departementene selv finner på Forskningsrådets nettsider.



Vedlegg til tildelingsbrev – 2024

Retningslinjer for styring av virksomhetskostnader i Forskningsrådet (kap. 285 post 55)¹

1 Generelt

1.1 Overordnet ansvar

Kunnskapsdepartementet har budsjett- og styringsansvar for posten. Dette skjer gjennom styringsdialogen med Forskningsrådet, dvs. gjennom etatsstyringsansvaret departementet har for Forskningsrådet og gjennom Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev.

1.2 Endringer i virksomhet og økonomi

Endringer i Forskningsrådets virksomhet (aktiviteter/ oppgaver) skal som hovedregel håndteres av Forskningsrådet uten endringer i den økonomiske rammen for posten. Forskningsrådet kan ha andre virksomhetsinntekter utover midler fra departementene, f.eks. fra EU eller nasjonale aktører. Slike andre virksomhetsinntekter skal fullt ut dekke de tilhørende kostnadene for Forskningsrådet.

2 Styringsdialogen

2.1 Generelt

Kunnskapsdepartementet vil ha fast dialog med departementene om styringen av midlene på denne posten i forkant av etatsstyringsmøtet og i forbindelse med utforming av Kunnskapsdepartementets årlige tildelingsbrev, jf. etablerte rutiner i styringssystemet for Forskningsrådet. Kunnskapsdepartementet eller øvrige departementer kan ta initiativ til ytterligere dialog ved behov. Kunnskapsdepartementet har ansvar for å orientere departementene om hva som fremkommer i denne dialogen.

2.2 Tildelingsbrev

Kunnskapsdepartementet skal gjennomgå tildelingsbrevene fra departementene før de sendes Forskningsrådet, jf. etablert rutine i forbindelse med styringssystemet for Forskningsrådet. Departementene har ansvar for å sende utkast til tildelingsbrev til Kunnskapsdepartementet før oversendelse til Forskningsrådet.

2.3 FoU-bevilgninger

Den faglige dialogen om FoU-bevilgningene som departementene finansierer, skal som før ivaretas gjennom departementenes styringsdialog. Det gjelder også for andre relevante aktiviteter for et departement, f.eks. 21-strategier eller evalueringer initiert fra departementene. Kunnskapsdepartementet skal varsles dersom departementene mener det er behov for endringer som har konsekvenser for rådets virksomhetskostnader.

¹ Retningslinjene ble vedtatt i forbindelse med regjeringens budsjettkonferanse i mars 2019 og sist revidert i oktober 2020



2.4 Nye oppdrag

Kunnskapsdepartementet skal varsles når departementene vurderer å legge nye oppdrag til Forskningsrådet. Kunnskapsdepartementet skal også varsles om et departement planlegger større og mer gjennomgripende endringer som vil ha vesentlige konsekvenser for Forskningsrådets virksomhet. Kunnskapsdepartementet skal i slike tilfeller ha dialog med det aktuelle departementet og involvere Forskningsrådet på en egnet måte. Det legges til grunn at dersom større, konkrete oppgaver som f.eks. 21-strategier eller Skattefunn-sekretariatet flyttes fra Forskningsrådet og legges til et annet sted, skal tilhørende virksomhetskostnader tilbakeføres til faglig ansvarlig departement.

3 Satsinger og oppdrag

3.1 Nye satsinger

Dersom økt innsats eller nye satsinger i Forskningsrådet innebærer økte virksomhetskostnader, skal Forskningsrådet synliggjøre dette i sitt budsjettforslag. Når et departement gir nye oppdrag til Forskningsrådet som ikke kan håndteres innenfor en uendret ramme for posten (jf. hovedregel), skal de økte virksomhetskostnadene rammeoverføres til Kunnskapsdepartementet som del av den ordinære budsjettprosessen. Det aktuelle departementet skal i samarbeid med Forskningsrådet forklare/begrunne behovet for økte virksomhetskostnader overfor Kunnskapsdepartementet.

3.2 Frister

Fristene for å spille inn forslag til rammeoverføring av virksomhetskostnader er 1. mai for ordinært budsjett til rammefordelingsmaterialet (1. mai for neste års statsbudsjett). I unntakstilfeller er fristen 1. februar til RNB samme år.

3.3 Avgrensede oppdrag

Virksomhetskostnadene tilknyttet helt konkrete og tidsavgrensede oppdrag tilbakeføres fra Kunnskapsdepartementet til det aktuelle departementet etter at oppdraget er avsluttet. Forskningsrådet skal holde oversikt over eventuelle tidsavgrensede virksomhetskostnader knyttet til særskilte oppgaver for det enkelte departement (informasjon om tidsperiode og hvilke departementer oppgaven er knyttet til).

Som nevnt over er hovedregelen at endringer i Forskningsrådets virksomhet (aktiviteter/programmer/oppgaver) skal håndteres av Forskningsrådet uten endringer i virksomhetskostnadene. Dersom departementene finner det formålstjenlig å legge nye oppdrag av svært avgrenset karakter til Forskningsrådet, skal departementene melde inn slike nye oppdrag til KD senest innen 15. november for å avklare om oppdraget medfører økte virksomhetskostnader eller ikke. Eventuelle økte virksomhetskostnader for disse mindre og avgrensede oppdragene skal ikke rammeoverføres til felles post for virksomhetskostnader. Kunnskapsdepartementet skal omtale slike oppdrag i sitt tildelingsbrev til Forskningsrådet. Midlene utbetales direkte til Forskningsrådet fra det aktuelle departementets budsjett.



3.4 Prioritering

Eventuelt behov for prioritering av oppdrag fra departementene skal avklares i tilknytning til Kunnskapsdepartementets ordinære styringsdialog med Forskningsrådet. Eventuell prioritering skal skje i samråd med berørte departementer.



Vedlegg til tildelingsbrev – 2024

Fullmakter for Norges forskningsråd

1 Generelt

Vi viser til bevilgningsreglementet, reglement for økonomistyring i staten, bestemmelser om økonomistyring i staten og virksomhets- og økonomiinstruks for Norges forskningsråd. For administrative fullmakter viser vi også til særskilte brev og rundskriv. Tilskuddsordninger må forvaltes i tråd med regelverket i staten.

Departementet kan når som helst trekke tilbake gitte fullmakter. Fullmaktene medfører ingen innskrenkninger i departementets instruksjonsmyndighet.

2 Budsjetfullmakter

2.1 Vedtak om nettobudsjettering

Stortinget gir ved særskilt vedtak samtykke til unntak fra bruttoprinsippet. Unntaket er bekreftet for 2024 ved at det er gitt nettobevilgning under utgiftspost 50 i budsjett for 2024, jf. Innst. 12 S (2023–2024) og Prop. 1 S (2023–2024).

Stortingsvedtaket innebærer at institusjonen kan disponere eksterne inntekter fullt ut til sitt formål, i tillegg til bevilgning på 50-post. Institusjonen disponerer eventuelt positivt årsresultat og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat.

Institusjoner med unntak fra bruttoprinsippet må sørge for at midler fra andre statsinstitusjoner utbetales til institusjonenes arbeidskonti hos kontofører.

2.2 Eiendomsfullmakt

Forskningsrådets kan i henhold til vedtak II Merinntektsfullmakter nr. 4 i Innst. 12 S (2023–2024), jf. Prop. 1 S (2023–2024) kjøpe og avhende eiendommer. Salgsinntekter blir ført på eiendomsfondet til Norges forskningsråd.

2.3 Fullmakt til Forskningsrådet

Stortinget samtykker i at Forskningsrådet i 2024 kan nytte bevilgninger som er overført til Forskningsrådet til forskningsformål i 2024 eller tidligere budsjettår, til å dekke forpliktelser til forskningsprosjekter med andre formål innenfor Forskningsrådets portefølje innenfor en samlet ramme på 500 mill. kroner.

3 Administrative fullmakter

3.1 Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Kunnskapsdepartementet delegerer til Forskningsrådet fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over 2024, jf. rundskriv R-110 av 20. juni 2023. Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde kjøp til den ordinære driften av Forskningsrådet, f.eks. leie av lokaler, kontorutstyr og kjøp av renholds- og vaktmestertjenester.



Fullmakten er begrenset oppad til følgende terskelverdier:

- Inntil 50 mill. kroner for brukerfinansierte prosjekter hos Statsbygg
- Inntil 100 mill. kroner for leie av lokaler i markedet. Terskelverdien gjelder summen av fremtidige leieforpliktelser

For prosjekter som overstiger disse terskelverdiene må saken forelegges Kunnskapsdepartementet før institusjonen kan inngå avtaler med Statsbygg eller andre.

Det er en forutsetning for bruk av fullmakten at kostnadene dekkes innenfor uendret bevilgningsnivå for hele avtaleperioden.

Klausul om fremleie ved eventuelt mindre behov for areal skal innarbeides ved inngåelse av nye husleiekontrakter. Det er videre en forutsetning at Forskningsrådet nøye vurderer behovet for oppsigelsesklausuler. Hensynet til den framtidige handlefriheten skal veie tungt ved vurderingen. Særlig gjelder dette ved langsiktige avtaler.

Forskningsrådet skal bruke Statsbygg som rådgiver der summen av fremtidige husleieforpliktelser er over 30 mill. kroner, jf. [brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet av 31.januar 2020](#).

Departementet viser for øvrig til Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor av 20. januar 2012 nr. 39, og sist endret ved kongelig resolusjon 13. januar 2017, se følgende lenke: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/instruks-bygge-leie/id670873/>.

3.2 Fullmakt til å inngå forlik, opptre på statens vegne i forliksrådet eller innrømme erstatningsansvar

Kunnskapsdepartementet gir Forskningsrådet fullmakt til å inngå forlik eller innrømme ansvar i saker om erstatning opp til 450 000 kroner. I saker som gjelder erstatning over 450 000 kroner, skal saken legges frem for departementet til avgjørelse.

Erstatning på grunnlag av alminnelige erstatningsregler, med unntak av ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift, kan belastes Justis- og beredskapsdepartementets budsjett, kap. 471 Statens erstatningsansvar. Hvis vilkårene i Justis- og beredskapsdepartementets (JD) rundskriv G-01/2017 er oppfylt, kan Forskningsrådet belaste på JDs kapittel 471. Siden nettobudsjetterte virksomheter ikke kan belaste direkte på kapittel 471 må slike saker med nødvendig dokumentasjon sendes Kunnskapsdepartementet som vil foreta belastningen. Øvrige utbetalinger av erstatning må virksomheten dekke innenfor egne rammer. Se rundskriv G-01/2017, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/erstatningskrav-mot-staten--belastning-avbudsjettkapittel-471-post-71-og-fracfall-av-foreldelsesinnsigelse/id2548368/>

Forskningsrådet har ansvar for juridisk kvalitetssikring av erstatningsrettslige spørsmål før avgjørelse treffes. Departementet forutsetter at Forskningsrådet foretar en grundig vurdering av grunnleggende vilkår for erstatning, dvs. ansvarsgrunnlag, økonomisk tap, årsakssammenheng, påregnelighet og adekvans – og eventuelt om det skal inngås forlik uten å erkjenne ansvar.

Saker av prinsipiell betydning eller saker der det kan være tvil om den juridiske vurderingen, skal forelegges Kunnskapsdepartementet, som vurderer om det er aktuelt å be Regjeringsadvokaten om bistand.





DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
22/4607-

Dato
3. januar 2024

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2024

1. Innledning

Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) viser til Stortingets budsjettvedtak for 2024, jf. Innst. 15 S (2023–2024) og Prop. 1 S (2023–2024). Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for departementets midler til Forskningsrådet i 2024.

Vi viser også til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrende departement.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, de strategiske områdene under disse samt krav til styringsinformasjon.

Postadresse
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo
postmottak@aid.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 64
www.aid.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 457

Avdeling
Budsjett- og
styringsavdelingen

Saksbehandler
Elin E. Sørum
22 24 79 93

KDs tildelingsbrev som etatsstyrer omtaler også regjeringens forskningspolitiske prioriteringer og Forskningsrådets rolle i oppfølgingen av Meld. St. 5 (2022–2023) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023–2032*.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra AID

Departementets tildeling til Forskningsrådet skal i særlig grad bidra til måloppnåelse under mål 1 *Økt vitenskapelig kvalitet* og mål 3 *Møte store samfunnsutfordringer*. Måloppnåelse på disse områdene vil dessuten være nært knyttet til mål 4 *Et velfungerende forskningssystem* og mål 5 *God rådgivning*.

Tildelingen skal ivareta vesentlige deler av departementets sektoransvar for forskning. Dette omfatter forskning til nytte for politikk- og tjenesteutvikling og forvaltningens oppgaveløsning, samt innsats som bidrar til langsiktig kompetanse- og kunnskapsoppbygging for sektoren som helhet.

AID har sektoransvar for områdene arbeidsmarked, integrering, arbeidsmiljø- og sikkerhet, økonomisk og sosial sikkerhet og pensjon. Forskning er et virkemiddel som skal bidra til å løse sektorens utfordringer og til å nå mål og prioriteringer for AIDs politikkområder, jf. Prop. 1 S (2023–2024). Tildelingen skal bidra til forskning som er av høy vitenskapelig kvalitet og som samtidig er relevant for sektorens utfordringer og mål.

Vi viser til departementets FoU-strategi for 2019–2023 *Omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting*. Strategien beskriver overordnede kunnskapsbehov og prioriteringer som skal bidra til å nå målene for utvikling av sektoren. Departementets tildeling til Forskningsrådet er et viktig virkemiddel for å følge opp strategiens overordnede og prioriterte kunnskapsbehov. Strategien revideres og oppdateres nå med nye forhold av strategisk betydning, men hovedinnretningen vil stå fast. Vi har behov for at det utvikles gode kunnskapsgrunnlag for bredden i departementets ansvarsområder samtidig som at det gis en prioritering til kunnskap som kan bidra til et omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting.

Departementet har for eksempel i løpet av strategiperioden fått ansvaret for statsbudsjettets programkategori Integrering og mangfold. Tildelingen til Forskningsrådet skal også brukes til forskning av høy kvalitet som sikrer et godt kunnskapsgrunnlag for utvikling og oppfølging av integreringspolitikken.

Særlige forventninger

Her omtaler vi noen forhold som det kan være grunn til å være særskilt oppmerksom på i departementets strategiske styringsdialog med Forskningsrådet.

Forskningsrådet skal fortsatt prioritere forskning som kan gi et godt kunnskapsgrunnlag for et omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting. Vi forventer at dette får betydning for investeringer og innretning av utlysninger og eventuelle målrettede tiltak.

Gode og effektive arbeids- og velferdstjenester er av særlig strategisk betydning når det gjelder å bidra til velferdssamfunnets bærekraft og for å inkludere flere i arbeids- og samfunnsliv. Forskningen kan bidra med økt kunnskap om forvaltningens måloppnåelse og gjennomføringsevne, samt bidra til utvikling av tjenestene. En kunnskapsbasert tjenesteutvikling forutsetter kunnskap om konkrete tjenester og ytelser, men også kunnskap om ulike aktører som mottar og leverer tjenestene, samt kunnskap om organisatoriske og styringsmessige rammer for virkemidlene og aktørene som mottar/leverer dem. I tillegg til kunnskap om effekter av enkelttiltak, er det viktig å avdekke om porteføljen av tjenester og tiltak samlet sett gir riktig ressursbruk gitt samfunnsutviklingen, kompetansebehov i arbeidsmarkedet og sammensetningen av brukerne som mottar tjenestene.

Forskningsrådet skal fortsette sin målrettede innsats for å styrke den praksisnære forskningen. Vi forventer at Forskningsrådets innsats på dette området bidrar til økt kvalitet, relevans og kapasitet i forskning på arbeids- og velferdstjenestene og de tjenestene det samhandles med overfor brukerne, som f.eks. helsetjenester, utdanningstjenester og tjenester knyttet til barne- og familieområdet. Mer forskning om utenforskap og unges tilknytning til arbeidslivet er her sentralt. Vi har også forventninger om at Forskningsrådet vurderer tiltak som kan settes inn for å styrke koblingen mellom forskning, utdanning og praksisfeltet. Det er også ønskelig med flere prosjekter som har ambisjoner om å oppnå konkrete resultater i form av innovasjon i tjenestene.

AID har et overordnet samordningsansvar for FoU på integreringsområdet. Integreringspolitikken må understøttes av forskning som gir kunnskap om hva som virker for at ulike innvandrergreper inkluderer og deltar i norsk arbeids- og samfunnsliv, og som bidrar til å utvikle likeverdige utdannings- og velferdstjenester til en mangfoldig befolkning.

Vi forventer at Forskningsrådet bidrar til å opprettholde kapasitet og kompetanse på områder som vurderes som forskningssterke. Videre forventes det at Forskningsrådet bidrar til å bygge forskningskapasitet på områder som er strategisk viktige for departementet og vår sektor, og hvor det bl.a. er ønskelig å få fram flere og bedre søknader. Vi viser her til tidligere fagdialog mellom departementet og Forskningsrådet om områder med forbedringspotensial. På disse områdene forventer vi at Forskningsrådet finner måter å etterspørre forskning på som er egnet til å mobilisere relevante FoU-miljøer og øke tilfanget av støtteverdige søknader. Departementet mener det framover er grunnlag for å se særskilt på forskning knyttet til pensjonsområdet.

Når det gjelder rettsvitenskapelig forskning viser vi til tidligere dialog mellom Forskningsrådet, AID og JD om etablering av en langsiktig satsing, herunder forskning knyttet til trygderett og EØS-rett. Satsingen er etablert med to forskningsentre ved henholdsvis UiB

og UiO, men vi forventer også at Forskningsrådet inviterer til mer rettsvitenskapelig forskning utover dette.

Vi forventer at Forskningsrådet legger til rette for brukermedvirkning i forskningen der dette kan styrke forskningens kvalitet og relevans. Vi viser særlig til tjenesteforskningen og arbeidsmiljø- og arbeidshelseforskningen, hvor Arbeids- og velferdsforvaltningen og virksomhetene i arbeidslivet er relevante brukergrupper og partnere i forskningsprosjekter.

Det forventes også at Forskningsrådet ivaretar koordinering og utnytter synergier mellom porteføljer og satsinger som har berøringsflater med hverandre. Videre er AID opptatt av formidling og spredning av forskningsbasert kunnskap som er relevante for AIDs sektor.

Forskningsrådet skal gi departementet råd som grunnlag for utforming av sektorpolitiske prioriteringer, og for hvordan gjeldende forskningspolitiske prioriteringer bør følges opp. AID legger til grunn at rådene skal være relevante og velbegrunnede for en strategisk dialog. Vi er spesielt opptatt av at rådene skal være relevante for å ivareta behovet for kvalitet og relevans i forskningen, målretting og spissing av innsatser, samt flerfaglighet og tverrsektoriell forskning der det er viktig.

2.2 Styringsinformasjon og rapport på samlet måloppnåelse

Vi viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer som omtaler styringsinformasjon for målene som er felles for alle departementene.

Departementet ber også om styringsinformasjon knyttet til de sektorpolitiske prioriteringene, jf. punkt 5 i vårt tildelingsbrev.

3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2024

Forskningsrådet tildeles totalt 165,150 mill. kroner over kap. 601, post 50 i 2024. Fordelingen av midler på langsiktige satsinger og særskilte satsinger følger av tabellen nedenfor. Av hensyn til Forskningsrådets fleksibilitet formidles beløpene anslagsvis, ikke absolutt.

Langsiktige satsinger	BELØP 2024
Forskning om velferd, arbeidsliv og migrasjon	120 000 000
Praksisnær forskning om arbeids- og velferdstjenester	35 150 000
Særskilte satsinger	
Satsing på rettsvitenskap/trygderettslig/EØS-rettslig forskning og kompetanseutvikling	10 000 000
Sum:	165 150 000

Departementets midler skal ivareta sektorpolitiske prioriteringer omtalt under kap. 2.1 i tildelingsbrevet.

Når det gjelder satsingen på forskningsstøttet innovasjon og digitalisering av arbeids- og velferdstjenestene, avventer vi en tildeling i påvente av vår avklaring av Forskningsrådets rolle i satsingen, jf. pågående dialog.

De midler som AID stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. AID gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på posten, så lenge måloppnåelsen på posten sikres. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Midlene utbetales i to terminer, henholdsvis i januar og august.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

AID viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapportering på sektorpolitiske prioriteringer

AID ber om rapportering med utgangspunkt i Mål 1 *Økt vitenskapelig kvalitet* og Mål 3 *Møte store samfunnsutfordringer*. Vi ber særlig om rapportering på følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- Forskning for omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting
- Utvikling i områder med forbedringspotensial, herunder praksisnær forskning om arbeids- og velferdstjenester
- Forskning på virkemidler for inkludering av innvandrerbefolkningen i arbeids- og samfunnsliv.

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet.

Forskningsrådet skal rapportere i tråd med føringene som er gitt i dokumentet «*Krav til årsrapport for Forskningsrådet*», jf. vedlegg 1 til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer. Forskningsrådet skal i sin rapportering legge vekt på virkninger og effekter av sin virksomhet. AID legger særlig vekt på følgende elementer i rapporteringen:

- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å støtte forskning som er relevant for departementets prioriteringer og for å løse definerte utfordringer for sektoren?
- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å heve kvaliteten/innovasjonsgraden på forskningen?
- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å styrke samarbeidet mellom forskningen, forvaltningen og utdanningene?

Vi viser også til styringsinformasjon for de fem målene som er felles for alle departementene, jf. KDs tildelingsbrev som etatsstyrer. Der det er mulig og hensiktsmessig skal styringsinformasjonen brytes ned på ulike tematiske områder/fagområder som har særlig interesse for departementene.

6. Planlagte styringsmøter

Departementet vil avholde styringsmøter i juni og desember 2024. Møter utover dette avtales etter behov.

Med hilsen

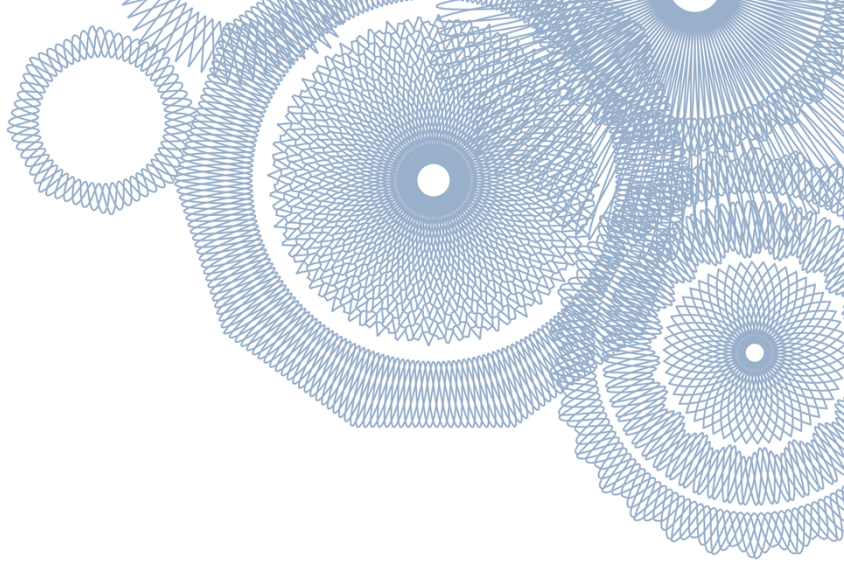
Tom Gulliksen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Tone Westlie
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Barne- og familiedepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen



TILDELINGSBREV
TIL
NORGES FORSKNINGSRÅD

2024

Erik Saglie
Ekspedisjonssjef

Terje Solberg
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer



Barne- og
familiedepartementet

INNHold

1. INNLEDNING	3
2. MÅL, STRATEGISKE OMRÅDER OG STYRINGSINFORMASJON	3
2.1. SEKTORPOLITISKE PRIORITERINGER FRA BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENTET.....	3
2.2. STYRINGSINFORMASJON.....	4
3. TILDELING 2024	4
4. FELLES POST FOR VIRKSOMHETSKOSTNADER	6
5. RAPPORTERING OG RESULTATRAPPORTERING FOR 2024	6
6. STYRINGSMØTE 2024	6

5. januar 2024

1. Innledning

Det vises til Barne- og familiedepartementets budsjettforslag for 2024, jf. Prop. 1 S (2023-2024), Innst. 14 S (2023-2024) og Stortingets behandling. Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for Forskningsrådets bruk av midler for 2024.

Det vises også til Kunnskapsdepartementets (KD) tildelingsbrev som etatsstyrer, for 2024.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser også til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer, for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1. Sektorpolitiske prioriteringer fra Barne- og familiedepartementet

Barne- og familiedepartementets (BFD) budsjettmidler til forskning og utvikling, skal brukes slik at de best mulig ivaretar BFD sitt sektoransvar for forskning. BFD har sektoransvar for forskning om barn og unges oppvekst- og levekår, familie og samliv, tro og livssyn og forbrukerpolitikk. I BFDs ivaretagelse av sektoransvaret er det viktig at Forskningsrådet har god måloppnåelse under Mål 1 *Økt vitenskapelig kvalitet* og Mål 3 *Møte store samfunnsutfordringer*. Måloppnåelse under mål 1 og 3 vil være nært knyttet til måloppnåelse for Mål 4 *Et velfungerende forskningssystem* og Mål 5 *God rådgivning*. Forskningsinnsatsen BFD finansierer skal bidra til å nå målene på departementets ansvarsområder, slik de omtales i den årlige budsjettproposisjonen.

BarnUnge21-strategien fant blant annet at forskningen om utsatte barn og unge ofte blir utført av små og fragmenterte forskningsmiljø, den er underfinansiert, sektorisert og kortsiktig. Strategien peker på behovet for solid og framtidsrettet kunnskapsutvikling om hva som sikrer barn og unge trygghet, inkludering og utvikling. BFD forventer at departementets bidrag til Forskningsrådet medfører en oppbygging av kvalitet, kompetanse, kapasitet og samarbeid i forskningsmiljøene. BFD er opptatt av å oppfylle vårt sektoransvar for forskning og bli et mer forskningssterkt departement.

BFD har utarbeidet en forskningsstrategi for årene 2022-2026. Delmålene i denne strategien skal være retningsgivende for Forskningsrådets forvaltning av budsjettmidlene fra BFD. Delmålene er spisset inn mot sterkere forskningsmiljø, et godt og tilgjengelig kunnskapsgrunnlag, bedre datagrunnlag og mer internasjonalt forskningssamarbeid på

BFDs områder. I strategien er det også beskrevet hvordan Forskningsrådets arbeid kan understøtte departementets forskningsstrategi.

BFD koordinerer arbeidet med det målrettede samfunnsoppdraget for å inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeids- og samfunnsliv. Arbeidet foregår i samarbeid med KD, HOD, AID, KUD og KDD. Forskningsrådet leder en operativ gruppe som skal komme med forslag til utforming av samfunnsoppdraget. Det vises til KDs tildelingsbrev og mandat for den operative gruppen for utdypende føringer knyttet til arbeidet.

I langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023-2032 fremgår det også at det innenfor barnevernsfeltet særlig er behov for forskning om hjelpetiltakene kommunene tilbyr, blant annet om disse oppnår ønskede resultater. Det er også behov for kunnskap om hva som er god omsorg og behandling i en barnevernsinstitusjon, og hvordan vi kan forhindre uønskede flyttinger for barn som bor i institusjon og fosterhjem.

Barn og unge bør ha en start på livet som gjør at de, så langt det er mulig, får like muligheter til å utvikle seg og delta i samfunnet. BFDs tildelinger til Forskningsrådet skal bidra til et godt og helhetlig kunnskapsgrunnlag om utsatte barn og unge.

Kunnskapsgrunnlaget skal bidra til å forebygge utenforskap og marginalisering, og bør ha en bredde i fagretningene som forsker på feltet. Kunnskapsgrunnlaget skal videre bidra til at departementet utvikler effektive og treffsikre tiltak og tjenester slik at barn, unge og familier som har behov for det, kan få den hjelpen de trenger til å leve gode liv.

BFD har også ansvaret for forbrukerområdet og tros- og livssynsområdet, hvor forskning gjennom Forskningsrådet kan være relevant. En rekke tverrgående tema, som for eksempel barnevern, sivilsamfunn og frivillighet, integrering, utenforskap, negativ sosial kontroll og radikalisering, har relevans for tros- og livssynsområdet, men også grunnforskning innenfor humaniora og samfunnsvitenskap som berører religion, tro og livssyn. For forbrukerområdet er digitalisering og det grønne skiftet særlig relevant.

BFD viser også til at departementet i tidligere år har lagt vekt på behovet for mer samfunnsøkonomisk og juridisk forskning på våre områder. Dette er fortsatt viktig for departementet, jf. omtale av tematikken i BFDs forskningsstrategi 2022-2026. Når det gjelder juridisk forskning, viser BFD til behovet for mer forskning med et klart utgangspunkt i den rettsvitenskapelige disiplinen.

2.2. Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til KDs tildelingsbrev som etatstyrer, punkt 2 *Mål, strategiske områder og styringsinformasjon*. Styringsinformasjon (dvs. ulike dimensjoner) knyttet til sektoransvaret fremgår i krav til rapportering for årsrapport 2024 (departementsvise rapporter), jf. vedlegg 1. Vi viser til punkt 5 *Rapportering og resultatoppfølging for 2024* i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer BFD forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3. Tildeling 2024

I henhold til Stortingets vedtak av statsbudsjettet for 2024 stilles følgende midler til disposisjon for Norges forskningsråd i 2024, jf. §7 i *Reglement for økonomistyring i staten*.

Budsjettkapittel/post	Tildeling 2024 (i 1 000 kroner)
Kapittel 800, post 50	50 821

De midler som BFD stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. BFD gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen på posten sikres. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Forskningsrådet skal i 2024 fortsette arbeidet med en tverrsektoriell satsing på forskning og innovasjon om utsatte barn og unge, med finansiering fra BFD, KD og HOD (jf. omtale i Prop 1S (2023-2024)). I 2023 ble BFDs bevilgning til Forskningsrådet styrket med 10 mill. kroner, for å delfinansiere etableringen av en ny forsknings- og innovasjonssatsing om utsatte barn og unge. I 2024 økes BFDs bevilgning til forsknings- og innovasjonssatsingen med 6 mill. kroner. Satsingen er en viktig del av oppfølgingen av BarnUnge21-strategien.

Satsingen skal gi oppdatert, relevant og anvendbar kunnskap til bruk i utviklingen av politikk, lovverk, tiltak, tjenester og nye løsninger, og slik bidra til at færre barn og unge faller utenfor. Ny kunnskap skal føre til innovasjon både på system- og tjenestenivå, inkludert måter å levere tiltak og tjenester på. Satsingen skal bidra til å bygge opp sterke forsknings- og innovasjonsmiljøer på feltet utsatte barn og unge. Den skal gi bedre og mer forskningsbaserte utdanninger, mer treffsikre tiltak og tjenester, og favner også implementering av forskning og innovasjon. Satsingen skal også bidra til å oppnå mål, prioriteringer og ambisjoner for forskning satt av regjeringen i Meld. St. 5 (2022–2023) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023–2032*. Satsingen må særlig ses i sammenheng med samfunnsoppdraget om å inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeids- og samfunnsliv.

Hovedmålet for satsingen er å gi et kunnskapsgrunnlag som bidrar til bedre løsninger innenfor og på tvers av tjenestoområder og sektorer, slik at utsatte barn og unge får nødvendig støtte og hjelp og at færre barn og unge faller utenfor. Satsingen vil ha en varighet på minimum 10 år, med forbehold om Stortingets årlige budsjettvedtak. For en utdyping av departementenes ambisjoner, mål og ønskede prioriteringer knyttet til satsingen, vises det til formålsdokumentet som ble oversendt til Forskningsrådet 27. januar 2023.

Som omtalt i BFDs Prop. 1 S (2023-2024), skal den øvrige bevilgningen bidra til et godt og helhetlig kunnskapsgrunnlag om utsatte barn og unge og til tiltak som medvirker til å forebygge utenforskap og marginalisering. Bevilgningen skal blant annet bidra til praksisrettet forskning for helse- og velferdstjenestene, og forskning på effekten av forebyggende arbeid, tiltak og tjenester for barn, unge og familier. Dette formålet er overlappende med formålet til den nye forskningssatsingen. I praksis skal BFDs øvrige tildeling til Forskningsrådet benyttes til å møte formålet i satsingen.

Noen av BFDs ansvarsområder innenfor familie- og oppvekstfeltet faller utenfor etablerte satsingers virkeområde. Dette gjelder blant annet generell barne- og ungdomsforskning, forskning på fruktbarhet og fødselstall, de økonomiske overføringsordningene til barnefamilie og familieliv. Det kan blant annet være behov for mer kunnskap om hva som motiverer foreldre ved valg av bosted og samvær for barn etter samlivsbrudd. En mindre del av midlene under kap. 800, post 50 kan benyttes til å ivareta BFDs kunnskapsbehov på disse områdene.

Midlene skal for øvrig nyttes i tråd med Prop. 1 S (2023-2024) for BFD samt de presiseringene som gis i dette brevet.

Tildelte midler for 2024 vil bli utbetalt i januar og august. Beløpene vil bli utbetalt til kontonummer 6345 05 31105.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

BFD viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapportering og resultatrapportering for 2024

BFD ber om rapportering på disponeringen av de tildelte midlene, og hvordan de har bidratt inn mot departementets sektorpolitiske prioriteringer. De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med krav til årsrapport for Forskningsrådet, herunder vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter).

Årsrapporten bør videre inneholde en vurdering av i hvilken grad prosjektene som får innvilget midler, bidrar til at BFD ivaretar sektoransvaret for forskning. Rapporteringen skal reflektere føringene i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023-2032 som er aktuelle for BFDs sektorområder.

Årsrapporten må også omtale måloppnåelsen til satsingen på forskning og innovasjon om utsatte barn og unge, og nye prosjekter som har fått støtte gjennom satsingen.

6. Styringsmøte 2024

Neste styringsmøte er 10. juni 2024.

Kopi: Kunnskapsdepartementet
Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Riksrevisjonen

Norges forskningsråd
postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
23/5433

Dato
21.12.2024

Statsbudsjettet 2024 - Norges forskningsråd - tildelingsbrev

1. INNLEDNING

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Finansdepartementets styringssignaler for Norges forskningsråd for 2024. Stortinget behandlet 20. desember 2023 Prop. 1 S (2023–2024) for Finansdepartementet, jf. Innst. 5 S (2023–2024). Vi viser også til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrende departement.

Tildelingsbrevet gjelder for satsingen *Skatteøkonomisk forskning, Finansmarkedsfondet og forskning på den økonomiske håndteringen av koronapandemien og sammenligning med tidligere kriser.*

2. MÅL, STRATEGISKE OMRÅDER OG STYRINGSINFORMASJON

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser også til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Finansdepartementet

Mål 1, 2 og 3 ovenfor er særlig relevante for Finansdepartementets tildelinger til Forskningsrådet.

Mål for Skatteøkonomisk forskning

Målet med satsingen er å utvikle kunnskapen om skatt og økonomi, og bidra til et sterkt faglig miljø for skatteøkonomisk forskning i Norge, både ved å stimulere til samfunnsøkonomisk forskning på skattesystemet og å øke interessen for og rekrutteringen til fagområdet. Satsingen på skatteøkonomisk forskning skal også bidra til å styrke utdanningen innenfor offentlig økonomi, herunder skatteøkonomi, på master- og doktorgradsnivå.

Den skatteøkonomiske forskningen skal holde et internasjonalt høyt faglig nivå og bidra til kontakt med forskningsmiljøer i andre land. Samtidig skal forskningen være relevant for myndigheter og andre brukere i Norge. Anvendt forskning på norske skattedata og etterlevelse av skatteregelveverket er en viktig del av satsingen. Finansdepartementet er også opptatt av at støttemottakerne skaper dialog og møteplasser mellom forskere og brukere av skatteøkonomisk forskning.

Mål for Finansmarkedsfondet

Finansmarkedsfondets formål er å bidra til økt kunnskap om og forståelse for finansielle markeders virkemåte. Videre skal fondet fremme innsikt og økt bevissthet om etikk på finansmarkedsområdet. Fondet skal også bidra til forskning, utdanning og allmenn opplysning knyttet til finansmarkedsspørsmål.

Mål for forskning på den økonomiske håndteringen av koronakrisen og sammenligning med tidligere kriser

For å begrense de økonomiske skadevirkningene av virusutbruddet for norsk økonomi, ble det satt inn svært omfattende økonomiske mottiltak. I en slik situasjon vil det være særlig stor usikkerhet ex ante mht. hvordan tiltak virker, og tidspress fører til at effektene av tiltak ikke kan vurderes like grundig som ellers før de iverksettes. Kunnskap om hvordan tiltakene faktisk har virket, f.eks. hvordan bedrifter og husholdninger endrer atferd som følge av pandemien og tiltakene, vil være viktig for å vurdere hva slags tiltak som bør benyttes og når de bør settes inn i en eventuell senere krise. Hva slags beslutningsgrunnlag det er behov for i en krisesituasjon, som tilgang til relevant data, kunnskap om aktørenes løpende vurderinger av situasjonen osv., vil være

nyttig å ha kunnskap om for å møte fremtidige kriser. Økonomiske prognoser og beslutningsgrunnlag baserer seg ofte på observerte historiske sammenhenger i økonomiske størrelser, og det vil være nyttig å ha innsikt om de sammenhengene som normalt styrer husholdningenes og bedriftenes atferd, ble endret gjennom pandemien. En sammenligning av koronakrisen med andre kriser kan gi økt forståelse for hvorfor ulike kriser må møtes på ulike måter, og dette vil også være viktig kunnskap når vi møter nye kriser senere. Det samme gjelder en sammenligning med hvordan krisen er blitt håndtert og hvilke effekter krisetiltakene har hatt på den økonomiske utviklingen i andre land.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer, punkt 2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon. Styringsinformasjon (dvs. ulike dimensjoner) knyttet til sektoransvaret fremgår i krav til rapportering for årsrapport 2024 (departementsvise rapporter), jf. vedlegg 1. Vi viser til punkt 5 Rapportering og resultatoppfølging for 2024 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Finansdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3. TILDELING 2024

For 2024 tildeles Norges forskningsråd:

- 9,2 mill. kroner til *Skatteøkonomisk forskning*
- 15,1 mill. kroner til *Finansmarkedsfondet*
- 15 mill. kroner til *forskning på den økonomiske håndteringen av koronakrisen og sammenligning med tidligere kriser*

Disse beløpene er budsjettet samlet på kap. 1600 Finansdepartementet, post 50 Forskning og allmennopplysning – Norges forskningsråd.

De midlene som Finansdepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet, skal utnyttes effektivt og målrettet. Finansdepartementet gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen på posten sikres. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Skatteøkonomisk forskning

Finansdepartementet forventer at sentrene driver økonomisk forskning om skatt av internasjonalt høy vitenskapelig kvalitet, frembringer resultater med relevans for utformingen av norsk skattepolitikk, utvikler kunnskapen om hvordan skatter oppfattes og etterleves, og gir innspill til utvikling av metoder og virkemidler i

skatteforvaltningen. Samtidig er det viktig at sentrene utvikler gode undervisningstilbud i skatteøkonomi og aktivt formidler sine forskningsresultater til brukere og allmenheten. Vi legger til grunn at Forskningsrådet følger opp dette overfor sentrene og rapporterer årlig til departementet. Sentrene skal etablere rådgivende utvalg med brukere og internasjonale eksperter, der Finansdepartementet er innstilt på å delta.

Tildelingen på 9,2 mill. kroner skal dekke Finansdepartementets andel av senterfinansieringen for 2024. Forskningsrådet disponerer i tillegg tildelingen på 2,7 mill. kroner fra 2022, som en del av departementets samlede bidrag til senterfinansiering over femårsperioden. Departementet ber om at eventuelle forslag til andre aktiviteter som er nødvendig for å gjennomføre satsingen tas opp med oss, og vil komme tilbake til eventuell tildeling for dette.

Forskning på den økonomiske håndteringen av koronakrisen og sammenligning med tidligere kriser

De utlyste midlene skal gå til forskning på den økonomiske håndteringen av koronakrisen i Norge samt sammenligning av de økonomiske tiltakene som ble iverksatt med tidligere kriser og med tiltak i andre land. Forskningen skal være relevant for norske myndigheter.

Finansdepartementets støtte til programmet avsluttes etter 2024.

Finansmarkedsfondet

Finansdepartementet legger som tidligere til grunn at de årlige utgiftsbevilgningene til fondets formål i sin helhet overføres til Forskningsrådet på vegne av Finansmarkedsfondet. Forskningsrådet opptreter etter fullmakt fra, og på vegne av, styret i Finansmarkedsfondet. Forskningsrådet disponerer således bevilget beløp i overensstemmelse med vedtak fattet av Finansmarkedsfondets styre. Forskningsrådet forestår også regnskapsføringen. Styret i Finansmarkedsfondet må holdes godt orientert av Forskningsrådet om forhold som gjelder oppfølging og kontroll.

Vi viser for øvrig til regelverk for Finansmarkedsfondet, fastsatt 22. april 2013 av Finansdepartementet (og sist endret av Finansdepartementet 21. oktober 2016).

Vi viser til brev 4. juni 2015 fra Finansdepartementet om endringer i regelverket for Finansmarkedsfondet. Endringene innebærer at Forskningsrådet fra da av overtok ansvaret for oppfølging og kontroll av Finansmarkedsfondets prosjektportefølje. Det skal rapporteres årlig om dette arbeidet i tillegg til den årsberetning regelverket forutsetter at styret avgir, jf. punkt 5.1. Vi viser også til Finansdepartementets brev 16. oktober 2015 til Forskningsrådet.

Mer generelt understreker vi behovet for et nært samarbeid og god dialog mellom Forskningsrådet og styret for å sikre en omforent forståelse av praktiske implikasjoner av regelverksendringene. I den forbindelse viser vi også til avtalen av 2. desember 2014 mellom Forskningsrådet og Finansdepartementet om sekretariatsfunksjoner for Finansmarkedsfondet, som ble fornyet i november 2019.

Vi viser til brev 29. juni 2021 fra Finansdepartementet om gave fra DNB til Finansmarkedsfondet. Finansmarkedsfondet skal forvalte midler mottatt som gave sammen med og på samme måte som midler bevilget over statsbudsjettet. Som også nevnt i brevet fra departementet, kan det være nødvendig med noe økt innsats fra Finansmarkedsfondet for å unngå at en vesentlig andel av de samlede midlene som står til Finansmarkedsfondets disposisjon, blir stående ubenyttet. Finansmarkedsfondets styre har opplyst at det vil vurdere hvilke muligheter gaven kan gi for Finansmarkedsfondets virksomhet, og utarbeide en strategi. Departementet imøteser orienteringer om dette.

Utbetalinger til Norges forskningsråd

Vi legger opp til utbetaling til Forskningsrådet i januar 2024.

4. FELLES POST FOR VIRKSOMHETSKOSTNADER

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. RAPPORTERING OG RESULTATOPPFØLGING FOR 2024

Finansdepartementet ber om at sektoransvaret legges til grunn for rapporteringen. Sektoransvaret er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen om bruk av midlene skal skje i tråd med krav til årsrapport for Forskningsrådet 2024, herunder vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter).

Det legges til grunn at Forskningsrådet i styringsmøter med Finansdepartementet vil rapportere på relevante områder under porteføljestyret for demokrati, styring og fornyelse som ligger under Finansdepartementets sektoransvar.

5.1 Finansmarkedsfondet

Den årlige rapporteringen til Finansdepartementet må være slik at Forskningsrådets departementsvise årsrapport og årsberetning fra styret i Finansmarkedsfondet sammen ivaretar departementets informasjonsbehov. Vi legger til grunn at Forskningsrådet regelmessig gir styret en faglig og økonomisk status- og avviksrapportering, som generelt vil være nyttig for styret, og som dessuten også vil gi verdifull bakgrunnsinformasjon i senere bevilgningssaker.

5.2 Styringsmøter 2024

Vi viser til pkt. 5.1 om møter som gjelder Finansmarkedsfondet.

Vi kommer eventuelt tilbake til behovet for ytterligere styringsmøter i 2024.

Med hilsen

Lars-Henrik Myrmel-Johansen e.f.
finansråd

Jeanette A. Toverud
ekspedisjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:

- Kunnskapsdepartementet
- Riksrevisjonen



DET KONGELIGE FORSVARSDEPARTEMENT

NORGES FORSKNINGSRÅD

Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

23/00681-5

19. desember 2023

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2024

1. Innledning

Forsvarsdepartementet (FD) viser til Innst. 7 S (2023-2024) til Prop. 1 S (2023-2024), og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Norges forskningsråd i 2024. Det vises videre til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrende departement for Norges forskningsråd.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1. Sektorpolitiske prioriteringer fra Forsvarsdepartementet

Spesielt relevant for det FD ønsker å oppnå med tildelingene er *Mål 2 økt verdiskaping i næringslivet*, ytterligere utledet under strategisk område økt konkurransevne i nytt og

Postadresse
Postboks 8126 DEP
0032 OSLO
postmottak@fd.dep.no

Kontoradresse
Glacisgata 1
regjeringen.no/fd

Telefon
23098000
Org.nr 972417823

Avdeling
IV 1 Innovasjon,
forskning og utv.

Saksbehandler
Izabela Ewa
Buraczewska

eksisterende næringsliv, Mål 3 *møte store samfunnsutfordringer*, ytterligere utledet under strategisk område samfunnssikkerhet og beredskap.

Norges sikkerhetspolitiske omgivelser er radikalt endret, og det vil være viktig å styrke forskning om forhold som påvirker norsk sikkerhetspolitisk handlingsrom og landets sikkerhet i bred forstand.

Forsvaret har derfor en viktig oppgave med å bidra til ivaretagelse av samfunnssikkerhet, og skal som del av totalforsvaret bidra til å sikre best mulig utnyttelse av samfunnets ressurser når det gjelder forebygging, beredskapsplanlegging, krisehåndtering og konsekvenshåndtering i hele krisespekteret. Det vil være viktig å ha kunnskap om hva som skaper trygge, inkluderende og velfungerende samfunn, og styrke forskning om forhold som gjør samfunnet mer robust mot ulike typer trusler.

Videre er en viktig prioritet å styrke forsvarssektorens tilgang til riktig kompetanse for å støtte utvikling og anvendelse av ny teknologi, spesielt innenfor muliggjørende teknologier som tilsvarer EDT-områdene (Emerging and Disruptive Technologies) definert av NATO¹. Med bakgrunn i dette er det viktig at Forskningsrådet bruker tildelingen fra FD til å styrke sin satsing på teknologiområdene kunstig intelligens (KI), autonomi og kvanteteknologi, og styrke samarbeidet med forsvarssektoren. FD er opptatt av at støtten fra Forskningsrådet til stipendiatfinansiering i FoU-prosjekter til disse områdene, bidrar til at forskere har eller kan få sikkerhetsklarering.

Som følge av norsk deltakelse i Det europeiske forsvarsfondet (EDF) har Forskningsrådet en viktig rolle i å støtte FD i arbeidet med å mobilisere og styrke norske EDF-søknader. Gjennom å utnytte eksisterende ordninger for Horisont Europa oppnås en effektiv bruk av midlene. Forskningsrådets etablerte arenaer for kompetanseheving og informasjonsvirksomhet er viktige også for å mobilisere søkere til EDF. Videre anmodes Forskningsrådet om å utnytte synergiene mellom EDF, Horisont Europa og romprogrammet i samarbeid med andre virkemiddelaktører.

Forsvarsforskning skal være knyttet til Norges forsvars- og sikkerhetspolitiske mål. Noen prioriteringer er:

- Å bygge forsvarsindustriell kompetanse innenfor de teknologiske kompetanseområdene
- Nyttiggjøring av sivil teknologi til forsvarsformål
- Utvikling av nye og banebrytende teknologier for forsvarsformål

2.2. Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatstyrer, punkt 2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.

¹ Områdene omfatter: Stordata, kunstig intelligens, autonomi, kvanteteknologier, romteknologi, hypersonisk teknologi, bioteknologi og menneskelig forbedring og materialteknologi.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene knyttet til sektoransvaret fremgår i krav til rapportering for årsrapport 2024 (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapporteringer i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer FD forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2024

FD stiller totalt 22 millioner kroner til disposisjon i 2024, jf. tabell 1.

1. Tildeling til Norges forskningsråd fra FD i 2024

Formål	Tildeling [MNOK]	Kap./Post
SAMRISK	1	1700/52
Muliggjørende teknologier	14,5	1700/52
Det europeiske forsvarsfondet (EDF) støtte/konsulentstøtte	6,5	1700/52

FD tildeler 1 million kroner til SAMRISK og 14,5 millioner kroner for satsingen på muliggjørende teknologier (MT) til Norges forskningsråd i 2024.

For sistnevnte tildeling legger FD følgende føringer til grunn:

- a) Bevilgningen skal utvikle og/eller styrke fremragende og robuste nasjonale forskningsmiljøer innenfor teknologiområdene KI, autonomi og kvanteteknologi.
- b) Bevilgningen skal bidra til ny kunnskap som er av interesse for forsvarssektoren, og som understøtter militærteknologisk utvikling og realiserer synergier med andre teknologisatsninger i forsvarssektoren.
- c) Bevilgningen skal bidra til at det blir etablert FoU-prosjekter med personer som kan sikkerhetsklareres.

FD vil gjerne ha videre dialog med Forskningsrådet om ivaretagelsen av disse føringene.

Bevilgningen til SAMRISK og MT vil bli utbetalt 30. januar, med forbehold om Stortingets godkjenning.

For støtte til norske EDF-søkere tildeler FD Norges forskningsråd 6,5 mill. kroner i 2024. Midlene skal dekke utbetaling av allerede godkjent prosjektetableringsstøtte til norske EDF-søkere for 2023-utlysningen. Utbetalingen forutsetter at EDF-søknaden blir vurdert over terskelverdi (over threshold). For 2024-utlysningen forventer FD at Forskningsrådet håndterer det praktiske rundt søknads- og utbetalingsprosessen, hvorpå FD beslutter hvem som får innvilget sine søknader. Videre tildeler FD 100 000 kr til konsulentstøtte til norske EDF-søkere. Også her vil FD gjøre den faglige vurderingen av hvilke søkere som skal motta

støtte. Ubrukte midler for prosjektetablerings- og konsulentstøtte overføres Forskningsrådet til bruk i neste års tildelinger.

De midler som FD stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. FD gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen på posten sikres. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. FD viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapportering

FD ber om at sektoransvaret legges til grunn for rapporteringen. Sektoransvaret er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med krav til årsrapport (departementsvise rapporter).

6. Planlagte styringsmøter

FD planlegger å avholde to styringsmøter med Forskningsrådet i 2024. Ett på våren som omhandler årsrapporten og ett på høsten som omhandler tildelingsbrevet. FD kommer tilbake til datoer.

Med hilsen

Henning- A. Frantzen
generalmajor

Marianne Magnæs
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg:

Kopi til:
KUNNSKAPSDEPARTEMENTET
RIKSREVISJONEN

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

20. desember 2023

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2024

1 Innledning

På bakgrunn av Helse- og omsorgsdepartementets budsjettforslag for 2024 (Prop.1 S 2023-2024), og Innst. 11 S (2023-2024), tildeles det med dette **413,114 mill. kroner** til Forskningsrådet over kap. 780, post 50. Det er en økning på vel 10 mill. kroner til implementeringsforskning sammenliknet med saldert budsjett for 2023.

Det vises også til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrende departement for Forskningsrådet. Oppdragene i vedlegget til vårt tildelingsbrev her fremgår i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

- *Mål 1* *Økt vitenskapelig kvalitet*
- *Mål 2* *Økt verdiskaping i næringslivet*
- *Mål 3* *Møte store samfunnsutfordringer*
- *Mål 4* *Et velfungerende forskningssystem*
- *Mål 5* *God rådgiving*

Vi viser også til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Helse- og omsorgsdepartementet

Norges forskningsråd er et viktig virkemiddel for departementet for å bidra til å nå regjeringens overordnede mål for helse- og omsorgspolitikken:

- God helse og mestring i befolkningen, uavhengig av sosial bakgrunn
- Gode pasientforløp og rask tilgang til tjenester i hele landet
- Helse- og omsorgstjenesten er et attraktivt arbeidssted i et livslangt karriereløp
- Bærekraftig og rettferdig ressursbruk
- Helse- og omsorgssketoen er forberedt i møte med kriser og katastrofer.

Det er viktig at tiltak er kunnskapsbaserte, da det bidrar til å nå de sektorpolitiske målene. Midlene fra Helse- og omsorgsdepartementet til Forskningsrådet skal bidra til dette.

Departementets tildelinger til Forskningsrådet skal primært bidra til å nå alle de fem målene nevnt over. I tillegg skal tildelingen støtte opp under oppfølgingen av HelseOmsorg21-strategien og Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning (2023 - 2032), der helse er et særskilt prioritert tema. Norges forskningsråd skal også hensynta politiske målsettinger der behov for kunnskaps- og tjenesteutvikling, forskning og innovasjon innenfor helse- og omsorgsdepartementets sektoransvar er løftet frem. Dette kommer til uttrykk i statsbudsjettet, tildelingsbrev og andre relevante dokumenter fra departementet, jf. bl.a. flere stortingsmeldinger og strategier i 2023, som ny Folkehelsemelding, Strategi for persontilpasset medisin, Opptappingsplan for psykisk helse, Veikartet for helsenæringen, Helseberedskapsmelding m.m. I 2024 vil Helse- og omsorgsdepartementet legge frem Nasjonal helse- og samhandlingsplan, en Kvinnehelsestrategi og en Forebyggings- og behandlingsreform på rusfeltet.

Det settes av 10 mill. kroner til KS til strukturen Kommunenes strategiske forskningsorgan (KSF). Utviklingen av KSF må ses i sammenheng med gjennomgangen av kompetansesentrene utenfor spesialisthelsetjenesten, bevilgningen på 103,7 mill. kroner for å finansiere forskning og innovasjon innrettet mot kommunale helse- og omsorgstjenester over Kunnskapsdepartementets sin budsjettproposisjon og utviklingen av et kunnskapsstøttesystem ved FHI (jf. kap. 761, post 21 og kap. 765, post 21). Det vises til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev der det tildeles 103,7 mill. kroner over kap. 285, post 51 til Forskningsrådet. Midlene skal finansiere forskning og innovasjon i, om og med de kommunale helse- og omsorgstjenestene, og med utgangspunkt i kunnskap kommunene har behov for. For å identifisere behov skal Forskningsrådet samarbeide tett med KS om Kommunenes strategiske forskningsorgan (KSF).

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatstyrer, punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene kommer frem i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi

viser til punkt 5 Rapportering for 2024 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Helse- og omsorgsdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på. I tillegg er bruken av Health Research Classification System (HRCS), HelseOmsorg21-monitor og øvrige måle- og rapporteringssystemer og statistikk som omfatter forskning, innovasjon og næringsutvikling innenfor helse og omsorg viktig styringsinformasjon for departementet.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2024

Midlene for 2024 vil bli utbetalt to ganger i året, den 30. januar og 30. august.

Midlene som Helse- og omsorgsdepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet, skal utnyttes effektivt og målrettet. Vi gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post så lenge måloppnåelsen på posten sikres. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Det vises til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2024 når det gjelder omtalen blant annet knyttet til negative avsetninger

Samfunnsoppdrag:

- Det vises til KDs og BFDs omtale av Samfunnsoppdrag for inkludering av flere barn og unge i arbeid utdanning og samfunnsliv. Forskningsrådet skal sørge for at det er godt samarbeid mellom helse- og velferdsporteføljen.
- Det vises til omtale i KDs, NFDs og LMDs tildelingsbrev om samfunnsoppdraget på bærekraftig før.

Formål som finansieres over denne posten:

- Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester
- Bedre helse og livskvalitet
- God og treffsikker diagnostikk, behandling og rehabilitering
- Helseinnovasjon
- Norsk forskning innenfor global helse, inkludert ivaretagelse av norske forpliktelser etter EU-Africa Global Health Partnership.
- *Strategiske satsinger m.m.:* kvinners helse og kjønnsperspektivet, antimikrobiell resistens og Forskningscentre for klinisk behandling.

Føringer:

- Det er øremerket 10 mil kroner til implementeringsforskning. Disse midlene er et supplement til det som allerede finansieres innenfor tematikken innenfor alt Helse- og omsorgsdepartementet finansierer.
- Forskning knyttet til Kvinners helse og kjønnsperspektivet skal finansieres med minst 20,4 mill. kroner.
- Ordningen med norsk deltakelse i Euratom videreføres med to mill. kroner, jfr. tildelingsbrev fra NFD, KLD, LMD og UD. Departementene vil komme nærmere tilbake til rammene for tildelingen og behovet for en evaluering av ordningen innen 2025. Vi

viser samtidig til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev hvor ordningen styrkes med 10 mill. kroner som kan brukes til å støtte prosjekter i hele den tematiske bredden av Euratom og tilknyttede partnerskap.

- Forskningsprogrammet for utsatte barn og unge videreføres. Dette er en del av oppfølging av BarnUnge21-strategien.
- Forskning på utmattelsesykdommer, som CFS/ME, skal prioriteres innenfor relevante budsjettformål. Sykdommer og skader som representerer store samfunnsmessige utfordringer, har høy sykdomsbyrde og der det er kunnskapshull skal også prioriteres.
- Sentrene for omsorgsforskning skal videreføres, og departementet vil komme nærmere tilbake til en vurdering av vilkårene 1. januar 2024.
- Departementet er opptatt av at Forskningsrådet legger til rette for forskning på tvers av sektorer og fagområder innenfor områdene mat, inkludert sjømat, ernæring, helse og miljø, hvor én helse-perspektivet også ivaretas. Det vises til likelydende formulering i tildelingsbrev fra Landbruks- og matdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Klima- og miljødepartementet.
- Forskningsrådet skal bidra til å mobilisere den norske helsenæringen og andre relevante aktører til relevante initiativer på nasjonalt og europeisk nivå.
- Forskningsrådet bes følge opp anmodningsvedtak fra Stortinget nr. 763, 10. juni 2022 om forskning på ensomhet og øke kunnskapen om tiltak som motvirker ensomhet.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer, som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Departementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapportering og resultatoppfølging for 2024

Helse- og omsorgsdepartementet ber om rapportering på kap. 780 post, 50 rettet inn mot departementets sektorpolitiske prioriteringer. Se også punktene under. De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med krav til årsrapport for Forskningsrådet 2024, vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter):

- forebygging og folkehelse
- diagnostisering, behandling og rehabilitering
- helse- og omsorgstjenester
- global helse
- helseinnovasjon

Det skal rapporteres på bruk av midler til særskilte prioriterte områder, som nevnt under punkt 2, og det skal rapporteres på forskning på demens og senterordning for kliniske behandlingsstudier.

I tillegg bes Forskningsrådet rapportere på følgende:

- Bruk av HRCs for å følge med på, og planlegge nye forskningsbevilgninger på helseområdet.

Rapporteringskrav og frister for 2023 framgår av KDs tildelingsbrev som etatsstyrer, som inkluderer oversikt over tidsfrister for Forskningsrådets leveranser av årsrapport, forslag til store satsinger etc.

Vi ber om at innholdet i dette tildelingsbrevet gjøres kjent for aktuelle porteføljestyrer i Forskningsrådet og HelseOmsorg21-rådet.

5.1 Planlagte styringsmøter for 2024

Det planlegges minst ett styringsmøte mellom Forskningsrådet og Helse- og omsorgsdepartementet, i juni og/eller november/desember. Avhengig av behov kan to styringsmøter vurderes.

Med vennlig hilsen

Maiken Engelstad (e.f.)
konst. ekspedisjonssjef

Nils Olav Refsdal
konst. avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi;
Arbeids- og sosialdepartementet
Helsedirektoratet

Direktoratet for e-helse
Folkehelseinstituttet
De regionale helseforetakene
Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen
Nærings- og fiskeridepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Innovasjon Norge

Postboks 8130 Dep 0032 OSLO
Postboks 7000 St. Olavs plass 0030
OSLO
Verkstedveien 1,
Lovisenberggata 8, 0277, OSLO

Postboks 8119 Dep 0032 OSLO
Storgt. 16 0155 OSLO
Postboks 8090 Dep 0032 OSLO
Postboks 8007 Dep. 0030
post@innovasjon norge.no

Vedlegg 1 Oppdrag i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Forskningsrådet

1. HelseOmsorg21-monitor

HOD ber om at Forskningsrådet innenfor rammen til HelseOmsorg21-monitoren synliggjør tilgjengelige data om forskningsaktivitet fra nasjonale kompetansetjenester og -sentre utenfor spesialisthelsetjenesten, som en del av videreutviklingen av HelseOmsorg21-monitoren. HOD vurderer at dette oppdraget faller inn under oppdraget som Forskningsrådet allerede er gitt om å videreutvikle monitoren, og som de får særskilt finansiering for.

2. Forskningsrådets samarbeid med stiftelser, fond mm

Forskningsrådet bes styrke samarbeidet med stiftelser og fond med sikte på å få til mer samarbeid om folkehelseforskning. Mer slikt samarbeid kan bidra til mer kunnskapsbaserte tilskudd til frivilligheten, og det kan også ses i tilknytning til det målrettede samfunnsoppdraget på inkludering.

Norges forskningsråd
Postboks 2700 St. Hanshaugen
0131 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
22/5710 - MHE

Dato
19.12.2023

Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2024

1. INNLEDNING

Justis- og beredskapsdepartementet viser til Prop. 1 S (2023-2024) for Justis- og beredskapsdepartementet, og Innst. 6 S (2023-2024). Dette tildelingsbrevet utfyller de styringssignaler og krav som ligger i de omtalte dokumentene. På bakgrunn av dette tildeles Norges forskningsråd 69,092 mill. kroner over kap. 400, post 50.

Justis- og beredskapsdepartementet viser for øvrig til tildelingsbrev til Norges forskningsråd fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrende departement.

2. MÅL, STRATEGISKE OMRÅDER OG STYRINGSINFORMASJON

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser også til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Justis- og beredskapsdepartementet

Justis- og beredskapsdepartementets tildeling til Forskningsrådet skal bidra til

langsiktig kompetanse- og kunnskapsoppbygging innenfor departementets sektorområder. Justis- og beredskapsdepartementets tildeling retter seg i hovedsak mot Forskningsrådets mål 3, 4 og 5.

Justis- og beredskapssektoren har et bredt ansvarsområde og står overfor store samfunnsutfordringer. For 2024 gjelder disse overordnede målene for justis- og beredskapssektoren:



Det vises til Prop. 1 S (2023-2024) for Justis- og beredskapsdepartementet for nærmere omtale av de overordnede målene.

Forskning på Svalbard og andre polare områder

Regjeringen vil legge fram en stortingsmelding om Svalbard i 2024. Den nye stortingsmeldingen om Svalbard skal legge grunnlag og føringer for aktivitet på Svalbard i tida framover, herunder forskningsaktivitet. Justis- og beredskapsdepartementet viser til departementets koordineringsansvar for polarpolitikken og legger til grunn at Norges forskningsråd legger føringene i Polarutvalgsinstruksen til grunn for sitt arbeid.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer, punkt 2 *Mål, strategiske områder og styringsinformasjon*. Styringsinformasjon (dvs. ulike dimensjoner) knyttet til sektoransvaret fremgår i krav til rapportering for årsrapport 2024 (departementsvise rapporter), jf. vedlegg 1. Vi viser til punkt 5 *Rapportering og resultatoppfølging for 2024* i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Justis- og beredskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3. TILDELING 2024

Justis- og beredskapsdepartementet tildeler Norges forskningsråd 69,092 mill. kroner over kap. 400, post 50. Midlene utbetales til Norges forskningsråd i januar og august 2024.

Tildelingen skal gå til forskning på samfunnssikkerhet og beredskap i tillegg til EØS-rettsvitenskapelig forskning, migrasjonsforskning, samt forskning på vold, overgrep og hatkriminalitet. Se faglige føringer under punkt 3.1.

Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet.

3.1 Justis- og beredskapsdepartementets vektlegginger

Nedenfor redegjøres det kort for hvilken forskning Justis- og beredskapsdepartementet legger vekt på. Departementet understreker at *den juridiske forskningen* generelt bør styrkes på de forskningsområdene departementet bevilger midler til.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Justis- og beredskapsdepartementet vektlegger at departementets tildeling skal bidra til tverrfaglig kunnskap om samfunnets evne til å opprettholde viktige samfunnsfunksjoner, beskytte sivilbefolkningen og ivaretaelse av liv og helse under ulike former for kriser og påkjenninger. Forskningen skal bidra til å øke kunnskapen om hvordan den sikkerhetspolitiske utviklingen, digitalisering og en global økonomi med store avhengigheter i verdikjeder påvirker vår samfunnssikkerhet.

Justis- og beredskapsdepartementet vektlegger dessuten kunnskapsbygging innenfor digital sikkerhet, sikkerhet i komplekse infrastrukturer, personvern fremmende teknologier, digital etterforskning og datakriminalitet, samt kryptografi og sikkerhetsmekanismer.

Forskningsrådet og Nasjonal sikkerhetsmyndighet skal drifte Norges nasjonale koordineringssenter for cybersikkerhet. Senteret har fått innvilget økonomisk støtte fra EU til en finansieringsordning som skal hjelpe til med å bygge kapasitet og kompetanse innen norsk cybersikkerhet. Finansieringsordningen krever egenfinansiering. Justis- og beredskapsdepartementets tildeling til Norges forskningsråd er økt med 5 mill. kroner fra 2024 for å kunne dekke nødvendig egenfinansiering.

EØS-rettslig forskning

Justis- og beredskapsdepartementet vektlegger at departementets tildeling skal sikre god aktivitet ved de to sentrene *Research Centre on the European Dimension of Norwegian Law* (EurNorLaw) og *Centre on the Europeanization of Norwegian Law* (CENTENOL). Tildelingen bør ses i sammenheng med tilsvarende tildeling fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet til EØS-rett.

Migrasjonsforskning

Justis- og beredskapsdepartementet vektlegger at tildelingen skal bidra til utvikling av et tverrfaglig kunnskapsgrunnlag for innvandringspolitikken, med vekt på asyl- og flyktningsystemet. Departementet legger vekt på at forskningen belyser drivkrefter, utviklingstrekk og utfordringer i Europa og Norge. Særlig viktig er perspektiver som kan

bidra til varige løsninger regionalt, retur av personer uten oppholdstillatelse samt EU-regelverk og internasjonale avtalers virkning på norsk rett.

Forskning på vold, overgrep og hatkriminalitet

Justis- og beredskapsdepartementet vektlegger at tildelingen skal være tverrsektoriell og bidra til kunnskap om kriminalitetens årsaker og effekter. Det er også behov for kunnskap om innretningen av straffesakskjeden og av tilgrensende sektorer for å forebygge og bekjempe vold, overgrep og hatkriminalitet i digitale og fysiske rom.

4. FELLES POST FOR VIRKSOMHETSKOSTNADER

Virksomhetskostnadene over kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Justis- og beredskapsdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

Justis- og beredskapsdepartementet viser særskilt til at Forskningsrådets arbeid ut 2027 knyttet til Norges nasjonale koordineringssenter for cybersikkerhet, skal dekkes gjennom tildeling fra Justis- og beredskapsdepartementet på kap. 285 post 55. Tildelingen skal dekke arbeid tilsvarende et årsverk.

5. RAPPORTERING OG RESULTATOPPFØLGING FOR 2024

Justis- og beredskapsdepartementet ber om rapportering på kap. 400, post 50, rettet inn mot departementets sektorpolitiske prioriteringer, utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med krav til årsrapport for Forskningsrådet 2024, herunder vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter).

5.1 Styringsmøter 2024

Departementet vil avholde et styringsmøte med Forskningsrådet i 2024: 4. juni. Departementet vil komme tilbake til dagsorden for møtet på et senere tidspunkt.

Med hilsen

Thor Arne Aass
ekspedisjonssjef

Margrét Helgadóttir
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Kopi:

Kunnskapsdepartementet
Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet
Forsvarsdepartementet
Utenriksdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Riksrevisjonen



DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

23/5740-

19. desember 2023

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2024

Innhold

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2024.....	1
1 Innledning	2
2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.....	2
2.1 Sektorpolitiske og sektorovergrepene prioriteringer fra Klima- og miljødepartementet..	2
2.2 Styringsinformasjon.....	3
3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2024.....	3
3.1 Grunnbevilgninger til miljøinstituttene under Norges forskningsråd (kap. 1410 post 50)	3
3.2 Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd (kap. 1410 post 51).....	4
4 Felles post for virksomhetskostnader	4
5 Rapportering for 2024.....	5
5. 1 Styringsmøter 2024.....	5
Vedlegg:.....	6

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling
Bærekraft- og
omstillingsavdelingen

Saksbehandler
Solfrid Foss
22 24 60 24

1 Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2023-2024) og vedtatt budsjett 2024 (Innst. 9 S (2023-2024)) som Stortinget behandlet og vedtok 20.12.2023. Klima- og miljødepartementet (KLD) stiller 651,094 mill. kroner til rådighet for Norges forskningsråd (Forskningsrådet) for 2024. Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for KLDs midler til Forskningsrådet for budsjettåret 2024.

KLD viser også til Forskningsrådets tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrende departement.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

I punkt 2 i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer omtales regjeringens overordnede prioriteringer og målene som er fastsatt for Forskningsrådet.

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

2.1 Sektorpolitiske og sektorovergrepene prioriteringer fra Klima- og miljødepartementet

KLD har både et sektoransvar og et sektorovergrepene ansvar for klima- og miljøkunnskap. Forskning finansiert av KLD gjennom Forskningsrådet skal bidra til å nå de nasjonale og internasjonale klima- og miljømålene og fremme grønn og rettferdig omstilling. Europas grønne giv og Horisont Europa legger internasjonale rammer for norsk klima- og miljøforskning og innovasjon. Også gjennom det nordiske samarbeidet er det føringer og muligheter for kunnskapsutvikling. De nasjonale klima- og miljømålene er vedtatt av Stortinget og fremkommer på Miljøstatus.no og i Prop. 1 S (2023-2024).

Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023-2032 (Meld. St. 5. (2022-2023)) gir de overordnede føringene for KLDs tildelinger til Forskningsrådet. Klima- og miljødepartementets kunnskapsstrategi (2021-2024) gir også spesifiseringer av kunnskapsbehov på klima- og miljøområdet.

Forskningsrådet skal ivareta hovedprinsippet om at prosjekter som mottar støtte gjennom det næringsrettede virkemiddelapparatet skal ha en plass på veien mot omstillingsmålet for 2030 og at Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050.

KLD forventer utover dette at Forskningsrådet jobber langsiktig for å bidra til:

- gode, tverrsektorielle prosesser for klima- og miljørelevant forskning og innovasjon med brukerinvolvering fra offentlig forvaltning og næringslivet.
- kunnskap som er nødvendig for å kunne vurdere utvikling av måloppnåelse for nasjonale og internasjonale mål for klima og miljø.
- at internasjonal klima- og miljøkunnskap systematisk anvendes og gjøres operativ for norske forhold og benyttes som kunnskapsgrunnlag
- å sikre norsk deltakelse i det internasjonale kunnskapssamarbeidet om klima og miljø.
- å fremme tverrfaglige tilnærminger med brukerinvolvering, som et ledd i å sikre relevant forskning og svar på komplekse utfordringer innen klima og miljø.
- å legge til rette for forskning på tvers av sektorer og fagområder innenfor områdene mat, inkl. sjømat, ernæring, helse og miljø, hvor Én helse-perspektivet også ivaretas. Vi viser også til likelydende formulering i tildelingsbrev fra HOD, LMD og NFD

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til KDs tildelingsbrev som etatstyrer, punkt 2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon.

Styringsinformasjon (dvs. ulike dimensjoner) knyttet til sektoransvaret fremgår i krav til årsrapportering for Forskningsrådet 2024, herunder vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering for 2024 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer KLD forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2024

KLD stiller følgende beløp til rådighet for Norges forskningsråd i 2024: 651,094 mill. kroner.

Kap./post	Kapittel- og postnavn	Tildeling (1000 kr)
1410.50	Grunnbevilgninger til miljøinstituttene under Norges forskningsråd	242 217
1410.51	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	408 877
	Totalt	651 094

Bevilgningen overføres med 325 547 000 kroner i januar og august til *kontonummer 6345 05 31105*. De midlene KLD stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

3.1 Grunnbevilgninger til miljøinstituttene under Norges forskningsråd (kap. 1410 post 50)

Tildelingen over kap. 1410 post 50 "Grunnbevilgninger til miljøinstituttene under Norges forskningsråd" omfatter grunnbevilgningen til fordelingsarena for miljøinstituttene. Posten er prisjustert med 14,7 mill. kroner.

I 2024 vil deler av basisbevilgningen fremdeles være resultatbasert og tildeles etter hvilken score instituttene får på kvalitet og relevans. Indikatorene og utregningen er uendret fra 2023.

3.2 Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd (kap. 1410 post 51)

Midlene på kap. 1410 post 51 skal dekke kunnskapsutvikling på alle KLDs resultatområder (Naturmangfold, Kulturminne og kulturmiljø, Friluftsliv, Forurensning, Klima og Polaramrådene). KLD gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innen bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen på posten sikres.

Tildelingen er samlet sett økt med om lag 15 mill. kroner. Hele tildelingen på 53-posten er flyttet til 51-posten (8,018 mill. kroner) fra og med 2024-budsjettet. Dette er midler til norsk medlemskap i IIASA. For prioriteringer innenfor et eventuelt handlingsrom i 2024 ber KLD Forskningsrådet se hen til deres forslag til satsinger for 2025 om de prioriterte områdene bærekraftig natur- og arealforvaltning og sirkulær økonomi. Forskningsrådet vurderer selv i all hovedsak hvordan midlene skal fordeles mellom de relevante porteføljene og aktuelle utlysninger.

Angående norsk medlemskap i den europeiske forskningsinfrastrukturen ICOS-ERIC fra og med 2025, viser KLD til Forskningsrådets brev med anbefaling av 21. april, brev om prioriteringer innenfor KLDs områder av 22. november og styringsdialog 28. november. I tråd med deres anbefaling ber vi Forskningsrådet videreføre Norges medlemskap i forskningsinfrastrukturen ICOS-ERIC for perioden 2025–2029. KLD og Forskningsrådet, sammen med KD, har dialog i 2024 om modeller for finansiering og drift i god tid før 2025.

Posten har følgende øremerkinger:

- *Bidrag til nasjonal finansiering av norske forskningsmiljøers deltagelse i EURATOMs forskningsprogram for strålevern, kjernesikkerhet og avfall/dekommisjonering, årlig 2 mill. kroner.*
- *Midlene skal dekke norsk medlemskap i «International Institute for Applied System Analysis» (IIASA). Forskningsrådet ivaretar det norske medlemskapet.*
- *Satsingen Maritim Zero 2050 videreføres og finansieres med 37 mill. kroner til MAROFF-programmet i 2024, som skal gå til nullutslippsprosjekter for fartøysegmenter og seilingsdistanser som ikke allerede har tilgjengelige nullutslippsløsninger.*
- *Arctic Field Grant som stimulerer norske forskere til å benytte forskningsmulighetene i Ny-Ålesund, blir styrket med 1,5 mill. kroner fra KLDs midler i 2024.*

4 Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

KLD viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

For oppdrag viser vi til KDs rolle som etatsstyrer og KDs tildelingsbrev til Forskningsrådet.

Oppdrag fra KLD innenfor rammen av virksomhetskostnader:

- Oppfølging av KLDs kunnskapsstrategi 2021-2024. Norges forskningsråd skal bistå KLD i arbeidet med oppfølging av KLDs kunnskapsstrategi 2021-2024, på relevante områder. Omfanget av oppdraget vil diskuteres nærmere med Forskningsrådet slik at det holdes på et nivå innenfor gjeldende rammer.

Oppdrag der økte virksomhetskostnader dekkes av departementet:

- Fortsette gjennomføringen av en naturvitenskapelig fagfelleevaluering av fagsystemet for økologisk tilstand, som ble begynt i 2023 og avsluttes i 2024, 1 mill. kroner i 2024. Midlene rammeoverføres fra KLDs kap. 1420 post 21 til KDs kap. 285 post 55.
- Det ble i 2023 omdisponert 3 mill. kroner fra satsingen på Maritim Zero 2050 under kap. 1410 post 51, til den administrative oppfølgingen av Zero-Emission Shipping Mission over kap. 285 post 55. Det samlede nivået vil bli videreført for 2024 da Norge overtar det rullerende formannskapet i 2024 som vil medføre økt administrativ oppfølging.

5 Rapportering for 2024

KLD ber om rapportering per kapittel og post for midler som er relevante for departementets sektoransvar og sektorovergrepene ansvar for klima og miljø, og for de sektorpolitiske prioriteringene utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med krav til årsrapport for Forskningsrådet 2024, herunder vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter).

Departementene har behov for et felles sett med nøkkeltall for Forskningsrådets bevilgninger til klima- og miljørelevant forskning. KLD viser til dialogen med Forskningsrådet høsten 2023 om nøkkeltallkategoriene og vedlagte tabell som viser endelig utforming/innhold i de ulike kategoriene. For 2024 ber KLD om rapport på Forskningsrådets samlede forskningsfinansiering, uavhengig av kilde, innenfor følgende åtte kategorier:

Forurensning; Klimarelevant forskning; Klimatilpasning; Kulturminne og kulturmiljø, Kutt i utslipp av klimagasser; Naturmangfold; Polarområdene; Sirkulær økonomi. De enkelte nøkkeltallene bør rapporteres likt til alle departementer det er aktuelt for, og bør benyttes der det er relevant i rapporteringen.

Grønn prosjektklassifisering og rapportering

Norges forskningsråd skal sammen med Innovasjon Norge, Enova, Siva, Eksfin, Doga og Gassnova jobbe videre med oppdraget om grønn prosjektklassifisering og rapportering. KLD viser til styringssignaler i NFDs tildelingsbrev til Norges forskningsråd og forventer at dette følges opp også for KLDs budsjettmidler som går til næringsrettede utlysinger.

5. 1 Styringsmøter 2024

KLD vil avholde to styringsmøter i 2024:

- Vårmettet er berammet til 18. juni kl 13:00-15:00 og skal konsentreres om Forskningsrådets måloppnåelse, med utgangspunkt i rapporteringen fra Forskningsrådet til KLD i årsrapporten for 2023.

- Høstmøtet er berammet til 18. november og vil hovedsakelig være konsentrert om Forskningsrådets budsjettforslag for 2026 og utkast til tildelingsbrev for 2025.

Departementet vil komme tilbake med detaljert dagsorden for møtene i løpet av 2024.

Med hilsen

Ellinor Dalbye Kasahara (e.f.)
avdelingsdirektør

Solfrid Foss
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen

Vedlegg:

1. Nøkkeltallskategorier for klima- og miljørelevant forskning
2. KLDs prioriterte kunnskapsbehov mot 2030

Vedlegg 1: Nøkkeltallskategorier for klima- og miljørelevant forskning

Nøkkeltallskategori	Merker som inngår fra Forskningsrådets prosjektbank
Klimatilpasning	Klima
Sirkulær økonomi	Sirkulær økonomi
Naturmangfold	Naturmangfold og miljø
Kulturmiljø	Naturmangfold og miljø
Forurensning	Naturmangfold og miljø
Polar	Polar
Kutt i utslipp av klimagasser	CO2-håndtering
	Klima
	Petroleum Maritim
Klimarelevant forskning	(ny)

Vedlegg 2:

[Klima- og miljødepartementets kunnskapsstrategi 2021-2024](#)

Kap 2.2 Kunnskapsbehov mot 2030:

- kunnskap om status og trender for tilstand, påvirkning og samlet belastning for norske økosystemer og kulturmiljø, og om hvordan og hvor mye ulike aktiviteter eller fravær av aktivitet bidrar til å påvirke miljøtilstanden.
- kunnskap om mulig framtidig utvikling i klima- og miljøtilstand basert på scenarioer og framskrivninger for framtidige klimagassutslipp, arealbruk, forurensning og andre miljøbelastninger.
- kunnskap om naturens tålegrenser og mulige vippepunkter i klimasystemet og økosystemene.
- kunnskap om helseeffekter og risiko for folkehelse ved klimaendringer, kjemikaliebruk, forurensning og miljøforringelse.
- kunnskap om hvilke verdier og økosystemtjenester naturen og kulturmiljøet gir samfunnet.
- kunnskap om arealbruksendringer og hvilke konsekvenser slike endringer har for klima- og miljø.
- kunnskap om hvordan ulike samfunnsdrivere påvirker klima og miljø, og hva dette betyr for løsninger på komplekse klima- og miljøutfordringer.
- kunnskap om utvikling og bruk av ny teknologi, metoder og innovasjon som kan redusere negative klima- og miljøpåvirkninger og effektivisere innsamling av miljødata.
- kunnskap om sirkulær økonomi, ressurs- og energieffektivitet og lavutslippsløsninger som bidrag til å redusere klima- og miljøfotavtrykket.
- kunnskap om klima- og naturrisiko for norsk økonomi, både i form av fysisk risiko, tap av økosystemtjenester og overgangsrisiko knyttet til overgangen til et lavutslippssamfunn.
- kunnskap om samfunnsøkonomiske konsekvenser av klima- og miljøpåvirkninger og av tiltak og virkemidler, inkludert fordelingsvirkninger
- kunnskap om sammenhenger mellom de ulike klima- og miljøutfordringene og hvordan tiltak kan bidra til å løse flere utfordringer samtidig.
- kunnskap som grunnlag for økosystembasert forvaltning.
- kunnskap om forvaltningssystemer som er egnet for utfordringer som går på tvers av ulike typer miljøpåvirkning, og som er knyttet til samlet belastning.



**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

22/1729-

23. januar, 2024

Statsbudsjettet 2024 - Tildelingsbrev til Norges forskningsråd

Innholdsfortegnelse

Statsbudsjettet 2024 - Tildelingsbrev til Norges forskningsråd.....	1
1. Innledning	2
2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.....	2
2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Landbruks- og matdepartementet	2
2.1.1 Målrettet bruk av midler til forskning og innovasjon.....	2
2.1.2 Kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for næring og forvaltning.....	3
2.1.3 En effektiv og robust instituttsektor i samspill med andre.....	4
2.2 Styringsinformasjon.....	4
3. Tildeling 2024	4
3.1 Kap. 1137, post 50 – Forskningsaktivitet – Norges forskningsråd	4
3.2 Kap. 1137, post 51 – Grunnbevilgning til forskningsinstitutt	5
3.3 Utbetalingsplan	6
3.4 Orienteringssaker.....	6
4. Felles post for virksomhetskostnader	6
5. Rapportering for 2024.....	6
6. Planlagte styringsmøter	7

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Forsknings- og
administrasjonsavdelingen

Saksbehandler
Anine Norgren-
Jahnsen
22 24 92 66

1. Innledning

Det vises til Prop. 1 S (2023-2024) for Landbruks- og matdepartementet (LMD), og Innst. 12 S (2023-2024). Dette tildelingsbrevet gir styringssignaler til Norges forskningsråd for forvaltningen av midlene over kap. 1137 Forskning og innovasjon, post 50 Forskningsaktivitet og post 51 Grunnbevilgninger til forskningsinstitutt.

Videre vises det til Prop. 1 S (2023-2024) fra Kunnskapsdepartementet, samt Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2024, som etatsstyrende departement.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

1. Økt vitenskapelig kvalitet
2. Økt verdiskaping i næringslivet
3. Møte store samfunnsutfordringer
4. Et velfungerende forskningssystem
5. God rådgivning

Av disse fem målene, som alle er viktige for Landbruks- og matdepartementets tildelinger til Forskningsrådet, er det særlig Mål 2 – *Økt verdiskaping i næringslivet* og Mål 3 – *Møte store samfunnsutfordringer*, som støtter opp under departementets sektorpolitiske prioriteringer. Det vises for øvrig til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for nærmere omtale av mål, strategiske områder og annen styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Landbruks- og matdepartementet

Forskning, innovasjon og kunnskapsutvikling skal bidra til å nå de fire overordnede landbruks- og matpolitiske målene: matsikkerhet og beredskap, landbruk over hele landet, økt verdiskaping og bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser. I tillegg legges det vekt på at departementets tildelinger til Forskningsrådet bidrar til målrettet bruk av midler til forskning og innovasjon, at kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for næring og forvaltning, samt en effektiv og robust instituttsektor.

Departementet har også ansvar for nødvendig kunnskapsbygging innenfor reindrift og høstbare viltressurser.

2.1.1 Målrettet bruk av midler til forskning og innovasjon

Regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning, Meld. St. 5 (2022–2023), løfter frem områder som bærekraftig og klimatilpasset landbruk, bærekraftig bioøkonomi, behovet for en tverrfaglig og helhetlig tilnærming til helseutfordringer (én- helse), samt matsikkerhet og forsyningsrisiko. Landbruks- og matdepartementets midler til forskning skal på lang sikt bidra til å dekke kunnskapsbehovene på disse områdene.

For 2024 legger departementet særlig vekt på forskning, innovasjon og teknologiutvikling som bidrar til nok, sunn og trygg mat basert på norske ressurser, og med det økt selvforsyningsgrad av norske jordbruksvarer. Samtidig skal klimagassutslipp fra jordbruket

reduseres, opptak av karbon økes og miljøet tas hensyn til. Ny kunnskap skal bidra til å tilpasse produksjonen til et endret klima, og sørge for mest mulig effektiv og bærekraftig utnyttning av tilgjengelige ressurser. For å utnytte det norske ressursgrunnlaget fullt ut, vil det være viktig med kunnskap som gjør det mulig å tilpasse produksjonen til regionale forhold.

Videre skal tildelingen legge til rette for en sirkulær bioøkonomi, økt verdiskaping og nye grønne arbeidsplasser over hele landet. Kunnskap og teknologiutvikling som kan bidra til økt foredling og mer effektiv utnyttelse av fornybare biologiske ressurser fra skog og land vil gi viktige bidrag til dette. For å sikre bærekraftig utnyttelse av ressursene er det behov for oppdatert kunnskap om bærekraftig bruk av areal, der hensyn til miljø og klima blir balansert mot hensyn til næringsutvikling. I tillegg vil det være kunnskapsbehov knyttet til trygg bruk av bioressurser i sirkulære kretsløp. Forskningsinnsatsen på disse områdene må sees i sammenheng med samfunnsoppdraget om bærekraftig fôr som har som hovedmål at alt fôr til oppdrettsfisk og husdyr skal komme fra bærekraftige kilder og bidra til å redusere klimagassutslippene fra matsystemene.

I tillegg skal tildelingen bidra til kunnskap som er viktig for å opprettholde god dyrehelse og dyrevelferd, og et lavt forbruk av antibiotika i norsk husdyrproduksjon. Det samme gjelder kunnskap om sammenhengen mellom plantehelse, dyrehelse, folkehelse, matproduksjon og miljø (én-helse).

Landbruks- og matdepartementet ber Forskningsrådet se departementets midler til forskning i sammenheng med tildelinger fra Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter og Forskningsmidler over jordbruksavtalen.

2.1.2 Kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for næring og forvaltning

Departementet er opptatt av at ny kunnskap skal være relevant for næring og forvaltning. Landbruks- og matforskningen skal bidra til økt innovasjon, kommersialisering og konkurransekraft i de mange næringene i landbruket og den skal støtte opp under behovet for kunnskap i forvaltningen. For å dekke spesifikke kunnskapsbehov skal Forskningsrådet over tid arbeide for en hensiktsmessig balanse mellom spissede forskningsprosjekter for å løse konkrete utfordringer og større tverrfaglige prosjekter.

For å legge til rette for en kunnskapsbasert forvaltning viderefører departementet finansiering av forvaltningsforskning i samarbeid med Mattilsynet. Departementet ber Forskningsrådet om å gå i dialog med Mattilsynet om en mulig utlysning i 2025.

Videre vil landbrukets rolle og bidrag i samfunnsutviklingen være en sentral problemstilling. For å støtte opp under kunnskapsbehovene, og som ledd i utvikling av landbrukets verdikjeder, vil også samfunnsfaglig forskning innenfor departementets prioriterte forskningsområder være viktig.

Det forventes videre at Forskningsrådet bidrar til formidling av forskningsresultater og at ny kunnskap blir tilgjengelig for næring og forvaltning.

2.1.3 En effektiv og robust instituttsektor i samspill med andre

Det er fremover behov for å produsere nok og trygg mat i et klima i endring, samtidig skal det tas nødvendige klima- og miljøhensyn. Dette tilsier at landbruks- og matnæringene i Norge står overfor omfattende oppgaver. Samtidig er det gode muligheter for videreutvikling av landbruket innenfor bioøkonomien. Dette krever ny kunnskap og samspill på tvers av fagmiljøer. En effektiv og sterk instituttsektor er viktig for å sikre god, forskningsbasert forvaltning, og faller inn under mål 4 – *Et velfungerende forskningssystem*.

De landbruks- og matfaglige forskningsmiljøene skal være effektive, levere forskningsresultater av høy kvalitet og relevans, og ha et godt omdømme og høy internasjonal konkurransekraft. For å styrke konkurranseevnen i hele verdikjeden for mat, skog, tre, energi og tjenester, er det et mål å øke den næringsrelevante forskningen og bidra til at næringslivet styrker sin egen forskningsinnsats og i større grad nyttiggjør seg forskningsbasert kunnskap. God rekruttering og moderne infrastruktur for forskning vil også være viktig.

2.2 Styringsinformasjon

Styringsinformasjon knyttet til sektoransvaret fremgår i krav til rapportering for årsrapport 2024 (departementsvise rapporter). Departementet viser til punkt 5 Rapportering og resultatoppfølging for 2024 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Landbruks- og matdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3. Tildeling 2024

Landbruks- og matdepartementet tildeler for 2024 følgende midler til Forskningsrådet:

Område	Kr
Kap. 1137 post 50 Forskningsaktivitet,	184 156 000
Kap. 1137 post 51 Basisbevilgninger til forskningsinstitutter m. m	207 760 000
Sum	391 916 000

3.1 Kap. 1137, post 50 – Forskningsaktivitet – Norges forskningsråd

Landbruks- og matdepartementet tildeler 184 156 000 kroner på posten. Tildelingen skal dekke departementets sektorpolitiske prioriteringer som omtalt under punkt 2.1.1. Det følger av dette at sentrale områder for departementet i all hovedsak vil falle inn under porteføljen for mat og bioressurser.

De midler som Landbruks- og matdepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Departementet er opptatt av at Forskningsrådet legger til rette for forskning på tvers av sektorer og fagområder innenfor områdene mat, inkludert sjømat, ernæring, helse og miljø, hvor én helse-perspektivet også ivaretas. Det vises til likelydende formulering i tildelingsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet.

Forskningsrådet skal i 2024 bidra i videreutviklingen av det tidligere omtalte samfunnsoppdraget om bærekraftig fôr. Arbeidet skal bygge på god samhandling og koordinering med relevante virksomheter, og det allerede etablerte samarbeidet i virkemiddelapparatet, herunder det nasjonale arbeidet med EU's samfunnsoppdrag, jf. føringer i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Forskningsrådet for 2024. For å sørge for et godt kunnskapsgrunnlag og god videreutvikling av samfunnsoppdraget kan det være behov for å lyse ut midler til utredninger og/eller kunnskapsoppsummeringer. Eventuelle kostnader knyttet til dette må finansieres innenfor departementets tildeling til Forskningsrådet. Landbruks- og matdepartementet vil komme tilbake til Forskningsrådets rolle i det videre arbeidet med samfunnsoppdraget. Det vises til tilsvarende føringer i tildelingsbrevet fra Nærings- og fiskeridepartementet.

Videre skal Forskningsrådet legge til rette for at de nasjonale forskningsprioriteringene blir videreutviklet i det strategiske, tematiske og finansielle samspillet med forskningen i EU, som Horisont Europa og relevante partnerskap og samfunnsoppdrag/missions. Landbruks- og matdepartementet har et særlig ansvar for samfunnsoppdraget på jordhelse. Som omtalt i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev skal Forskningsrådet videreføre sitt internasjonale arbeid for departementene. Det skal også arbeides videre for å legge til rette for et godt nordisk samarbeid innenfor landbruksforskning.

Landbruks- og matdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet, Klima- og miljødepartementet, Utenriksdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet viderefører tildelingen til EUs strålevernprogram (EURATOM) på 2,0 mill. kroner. For nærmere omtale vises det til tildelingsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet.

3.2 Kap. 1137, post 51 – Grunnbevilgning til forskningsinstitutt

Tildelingen på kap. 1137 post 51 omfatter grunnbevilgninger til Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), Veterinærinstituttet (VI) og Ruralis. For 2024 tildeler Landbruks- og matdepartementet 207 760 000 kroner.

Kunnskapsdepartementet har fastsatt *Retningslinjer for statlig grunnbevilgning til forskningsinstitutter og forskningskonsern*, gjeldende fra 1. januar 2022. For institutter som mottar grunnbevilgning fra Landbruks- og matdepartementets budsjett, skal Forskningsrådet

ikke bruke en rekursiv utregningsmåte i beregning av hvordan den konkurranseutsatte delen av grunnbevilgningen skal fordeles. Det innebærer at mottatt grunnbevilgning foregående år ikke skal legges til grunn for beregning av neste års grunnbevilgning.

For 2024 skal 1,0 pst av bevilgningen over kap. 1137 post 51, fratrukket husleiekompensasjonen til NIBIO, fordeles til NIBIO, VI og Ruralis etter oppnådde resultater ut fra gjeldende indikatorer.

3.3 Utbetalingsplan

Midlene som tildeles i tråd med dette tildelingsbrevet blir overført til virksomheten etter følgende utbetalingsplan:

- Medio januar med kr 195 958 000
- Medio august med kr 195 958 000

3.4 Orienteringssaker

Av tildelingen er 9 996 668 kroner husleiekompensasjon for Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), herunder 1 895 361 kroner over post 50 og 8 101 307 kroner over post 51.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Landbruks- og matdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapportering for 2024

Landbruks- og matdepartementet ber om at sektoransvaret legges til grunn for rapporteringen til departementet. Sektoransvaret er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapportering for bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til rapportering i de departementsvise rapporter.

Departementet har behov for rapportering på sentrale områder som ligger under departementets sektoransvar, og at det gis kvalitative vurderinger av resultater og effekter av departementets forskningsmidler. I tillegg bes det om at de fire overordnede landbruks- og matpolitiske målene: matsikkerhet og beredskap, landbruk over hele landet, økt verdiskaping og bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser inngår som del av rapporteringen.

6. Planlagte styringsmøter

Departementet vil avholde to styringsmøter i 2024. Vårmøtet vil hovedsakelig omhandle Forskningsrådets måloppnåelse, med utgangspunkt i årsrapporten for 2023. Høstmøtet vil hovedsakelig omhandle Forskningsrådets budsjettforslag for 2026.

Med hilsen

Kirsti Gustad (e.f.)
avdelingsdirektør

Gry Færevik
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen

Norges Forskningsråd
Postboks 564
1327 Lysaker

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

22 - 3790

23.01.2024

Statsbudsjettet 2024 – Tildelingsbrev fra Utenriksdepartementet

1. Innledning

Det vises til Prop. 1 S (2023-2024) for Utenriksdepartementet samt til Innst. 7 S (2023-2024). Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for Utenriksdepartementets (UD) midler til Norges forskningsråd (Forskningsrådet) i 2024.

Det vises i tillegg til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrende departement.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

1. Økt vitenskapelig kvalitet
2. Økt verdiskapning i næringslivet
3. Møte store samfunnsutfordringer
4. Et velfungerende forskningssystem
5. God rådgivning

For nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon, vises det til KDs tildelingsbrev.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra UD

I lys av KDs sektorpolitiske prioriteringer vektlegges særlig følgende mål: 1) «Økt vitenskapelig kvalitet», 3) «Møte store samfunnsutfordringer», og 5) «God rådgivning».

UD har sektoransvaret for utenriks- og utviklingspolitikken, samt deler av sikkerhetspolitikken. Tildelingene skal styrke forskning som bidrar til kunnskap om, og innsikt i globale og regionale politiske og økonomiske utviklingstrekk, inkludert bærekraftige løsninger i utviklingsland knyttet til den globale innsatsen for å nå bærekraftmålene. UDs tildelinger til Forskningsrådet skal særlig bidra til måloppnåelse under bærekraftmålene 16 – Fred og rettferdighet og 17 – Samarbeid for å nå bærekraftmålene.

UD legger vekt på at forskningen er utfordringsbasert og konsentreres om geografiske og tematiske områder som er særlige relevante for norsk utenriks-, sikkerhets- og utviklingspolitikk. Dette inkluderer bl.a. forskning på nordområdene, Arktis, Russland, Europa, og Asia, geopolitiske utfordringer, klima, miljø og teknologi, og prioritert tematikk innenfor utviklingsforskning.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til KDs tildelingsbrev, punkt 2: Mål, strategiske områder, og styringsinformasjon. Styringsinformasjon (dvs. ulike dimensjoner) knyttet til sektoransvaret framgår i krav til rapportering i årsrapport for 2024 (departementsvise rapporter), jfr. vedlegg 1. Vi viser til punkt 5 Rapportering og resultatoppfølging for 2024 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer UD forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3. Tildeling 2024

For 2024 tildeles Forskningsrådet 51,798 mill. kroner under kap. 118 Utenrikspolitiske satsinger, post 50 Norges forskningsråd - utenriksområdet og 192,150 mill. kroner under kap. 161 Utdanning, forskning og offentlige institusjoner, post 50 Norges forskningsråd - utviklingsområdet, inkludert 40 mill. kroner til global helse. I tillegg tildeles 3 mill. kroner under kap. 159 Regionbevilgninger, post 75 Afrika til bilateralt forskningssamarbeid med Sør-Afrika, som kanaliseres via ambassaden i Pretoria.

Sektorprioriteringer	Kap./post	Sum (i tusen)
Utenriksfeltet	118.50	51 798
Utviklingsforskning	161.50	152 150
Global helse	161.50	40 000
Amb. Pretoria - bilat. forskningssamarbeid	159.75	3 000

Utenriksområdet – internasjonale forhold (tidligere UTENRIKS)

I forskningen på utenriksformål videreføres prioriteringer på Arktis og Nordområdene, Russland, Europa og Asia, samt finansiering av Senter for geopolitikk. Aktivitetene skal forankres i Forskningsrådets porteføljeplan for Global utvikling og internasjonale relasjoner, og følger dermed opp departementets sektoransvar for forskning innenfor utenrikssektoren. Deler av midlene til Asiaforskningen kommer fra 03-budsjettet og skal således følge kravene til disse.

Det er ønskelig å styrke forskningsbasert kunnskap på utenriks- og sikkerhetspolitiske utviklingstrekk av særlig relevans for Norge, herunder utviklingen i våre nærområder og Arktis, utviklingen i NATO og i sentrale allierte land. Forskning som støtter opp om norske interesser og internasjonale engasjement som sentral aktør i Nordområdene og Arktis bes videreført, samt prioriteringene under Norges lederskap i Arktisk råd, som hav, klima, miljø og bærekraftig økonomisk utvikling. Forskning på Russland, herunder politiske, økonomiske og samfunnsmessige forhold, og utenriks- og sikkerhetspolitiske utviklingstrekk av særlig relevans for Norge, videreføres. Det legges stor vekt på å opprettholde og videreutvikle etablerte norske forskningsmiljøer på Russland. Forskningsrådet bes prioritere disse.

Forskning på EUs politiske, økonomiske, institusjonelle og rettslige utvikling og hvordan Norge berøres av, og deltar i det europeiske samarbeidet med EU som tyngdepunkt, videreføres. EU legger viktige rammer for politikk- og regelverksutviklingen nasjonalt på mange områder gjennom Norges deltakelse i EUs indre marked/EØS og gjennom Schengen-samarbeidet. Vi samarbeider også nært med EU på det utenriks- og sikkerhetspolitiske området, og utviklingen i EU har stor betydning for utformingen av norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk. Også forskning på land i Øst-Europa, som faller inn under ODA DAC-regelverket videreføres.

Utviklingsområdet (tidligere NORGLOBAL)

UD vil gjennom årets tildeling til forskning på utviklingsfeltet fortsatt dekke inn deler av tidligere kutt som ble gjort i 2021 til hele porteføljen Global utvikling og internasjonale relasjoner. Samtidig ber departementet om at noen av midlene som tildeles for 2024 også går til nye utlysninger på utviklingsfeltet, jf. Forskningsrådets porteføljeplan for Global utvikling og internasjonale relasjoner og med hensyntagen til departementets sektoransvar for utviklingspolitikken.

UD vil komme tilbake til opprettelsen av et nytt forskningssenter for internasjonal økonomi i supplerende tildelingsbrev.

UD ber om at forskning tilknyttet tematikken fred og forsoning, herunder forskning som kan styrke fredsprosesser og bidra til konfliktløsning, blir særlig prioritert. Vi ber videre om at forskning på likestilling og demokratiets utvikling globalt prioriteres.

Afrikas betydning øker, og forskningssamarbeid med Afrika er viktig for å forstå utviklingen og ivareta norske interesser. I sine innspill til arbeidet med regjeringens Afrika-strategi, har norske universiteter og forskningsinstitusjoner vist stor interesse for å videreutvikle sitt allerede omfattende samarbeid med afrikanske samarbeidspartnere. Det legges til grunn at Forskningsrådet følger opp dette på egnet måte i samarbeid med sektoren.

Bilateralt forskningssamarbeid (CHINOR, INDNOR, SANOCEAN) Forskningssamarbeidet med India videreføres, med et særlig fokus på ansvarlig internasjonalt samarbeid. Det planlegges et nordisk-indisk statsministertoppmøte i Norge høsten 2024. I denne sammenheng vil det også finne sted et bilateralt program Norge-India. Det bør inngå en konferanse om norsk-indisk forskningssamarbeid i dette programmet, og Forskningsrådet bes lede arbeidet med konferansen i samarbeid med KD og UD. Midler til en konferanse skal dekkes innenfor rammen av årets tildeling.

Det er besluttet at aktiviteten under bilateralt forskningssamarbeid med Kina skal avsluttes. Tidligere avtalt nedbetaling av inngåtte forpliktelser fram til 2027 opprettholdes.

Forskningsrådet bes gjennomføre utlysning av midler til videreføring av forskningssamarbeidet med Sør-Afrika (SANOCEAN). Forskningsrådet skal etter planen tildeles totalt 40 mill. kroner over 5 år (2024-2028), hvorav 3 mill. kroner i 2024, til forskningsprosjekter med norske og sør-afrikanske forskningsledere. Intensjonen er at midlene omfordeles fra ambassadens regionale tildeling.

Global helse

Forskningen på global helse skal bidra til varige forbedringer i helsetilstanden for sårbare grupper i lavinntektsland- og lavere mellominntektsland (LLMICs), og bidra til reduksjon i sykdomsbyrde og ulikhet i helse i disse landene. Den skal også gi innsikt på et nivå som gjør den relevant for politikkkutforming og praksis. Satsingen vil fremme likeverdige partnerskap mellom institusjoner i Norge og i LLMICs og ha en viss prioritering av implementeringsforskning.

Øvrige budsjettekniske forhold

Midlene utbetales senest i april måned 2024, og evt. budsjettmessige justeringer finner sted senest i oktober måned.

De midler som UD stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. UD gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen på posten sikres. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Tildelingene ovenfor fra bistandsbudsjettet skal kun brukes til tiltak som kan rapporteres som offisiell utviklingshjelp (ODA) i henhold til OECD/DAC.

De følgende fire tverrgående hensyn i utviklingspolitikken skal alltid vurderes for disse tildelinger:

- Menneskerettigheter særlig knyttet til medbestemmelse, ansvarlighet og ikke-diskriminering
- Kvinners rettigheter og likestilling
- Klima og miljø
- Antikorrupsjon

I dette tildelingsbrevet gjelder det kap. 159, post 75 og kap. 161, post 50.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285, post 55, skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

UD viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapporteringer for 2024

UD ber om rapportering per kapittel og post rettet inn mot departementets sektorpolitiske prioriteringer: mål 1) «Økt vitenskapelig kvalitet», mål 3) «Møte store samfunnsutfordringer», og mål 5) «God rådgivning». De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med krav til årsrapport for Forskningsrådet 2024, herunder vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter).

6. Planlagte styringsmøter

UD vil avholde ett styringsmøte i november 2024.

Med vennlig hilsen

Aslak Brun
konstituert assisterende utenriksråd

Knut Espeland
underdirektør

Kopi: Riksrevisjonen, Kunnskapsdepartementet